

OTEVŘENO
ZÁKLADNÍ ŠKOLA

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Šťastná cesta za poznáním

2023

ZŠ Otevřeno, z. ú.
U Školy 225/2
Benátky nad Jizerou
294 71

www.zsotevreno.cz
facebook.com/zsotevreno
instagram.com/zsotevreno

OBSAH

1. Identifikační údaje

1. 1 Název ŠVP
1. 2 Údaje o škole
1. 3 Zřizovatel
1. 4 Platnost dokumentu

2. Charakteristika školy

2. 1 Úplnost a velikost školy
2. 2 Vybavení školy
2. 3 Charakteristika pedagogického sboru
2. 4 Organizace dětí do věkových skupin
2. 5 Spolupráce se zákonnými zástupci
2. 6 Výjezdy školy, projekty a spolupráce s dalšími školami, institucemi, mezinárodní spolupráce

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3. 1 Zaměření školy
 3. 1. 1 *Vize školy*
 3. 1. 2 *Hodnoty školy*
3. 2 Výchovné a vzdělávací strategie
 3. 2. 1 *Respektující přístup*
 3. 2. 2 *Formativní hodnocení*
 3. 2. 3 *Projektová výuka a integrace předmětů*
 3. 2. 4 *Autonomní učení a převzetí odpovědnosti*
 3. 2. 5 *Tandemová výuka*
 3. 2. 6 *Rozvoj čtenářství*
 3. 2. 7 *Výuka matematiky s využitím prvků metody prof. Hejného*
 3. 2. 8 *Inkluzivní škola*
 3. 2. 9 *Učíme (se) venku*
3. 3 Vazba jednotlivých strategií na klíčové kompetence
3. 4 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
 3. 4. 1 *Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami*
3. 5 Zabezpečení výuky žáků nadaných
3. 6 Začlenění průřezových témat

4. Učební plán

4. 1 Celkové hodinové dotace (přehled po trojročích)
4. 2 Celkové hodinové dotace (přehled po stupních)

5. Učební osnovy

5. 1 Trivium
 5. 1. 1 *Charakteristika předmětu*
 5. 1. 2 *Český jazyk a literatura*
 5. 1. 3 *Anglický jazyk*
 5. 1. 4 *Další cizí jazyk*
 5. 1. 5 *Matematika a její aplikace*
5. 2 Shromáždění a koleje
 5. 2. 1 *Charakteristika předmětu*

- 5. 3 Projekt
 - 5. 3. 1 *Charakteristika předmětu*
 - 5. 3. 2 *Projekt*
 - 5. 3. 3 *Projekt společnost*
 - 5. 3. 4 *Projekt věda*
- 5. 4 Kreativita
 - 5. 4. 1 *Charakteristika předmětu*
- 5. 5 Tělocvik
 - 5. 5. 1 *Charakteristika předmětu*

6. Hodnocení žáků

- 6. 1 Východiska
- 6. 2 Zásady hodnocení

7. Autoevaluace školy

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1. 1 Oficiální název školního vzdělávacího programu

Název ŠVP: Šťastná cesta za poznáním 2023

Školní vzdělávací program je zpracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV, leden 2021).

1. 2 Údaje o škole

Název školy: Základní škola Otevřeno, z. ú.

Adresa školy: M. Soumara 2, 294 71 Benátky nad Jizerou

Ředitel školy: Mgr. Marek Fajfr, Ph.D.

Kontakt: 777 635 628, marek.fajfr@otevrenozs.cz

Webové stránky školy: www.zsotevreno.cz

Datová schránka: dyh2rsi

IČO ZŠ: 04144449

REDIZO ZŠ: 691009724

Koordinátor ŠVP: Mgr. Marek Fajfr, Ph.D.

1. 3 Zřizovatel

Název: Základní škola Otevřeno, z. ú.

Zakladatelka: Kateřina Fajfrová, DiS.

Předseda správní rady: Pavel Soukup

Adresa: U Školy 225, 294 71 Benátky nad Jizerou

Kontakty: 777 801 879, katerina.fajfrova@otevrenozs.cz

1. 4. Platnost dokumentu

Tato verze vychází z předchozího ŠVP a ze zkušeností nebo změn v organizaci výuky a reflexe průběhu vzdělávání. Tato verze odpovídá aktuálnímu znění RVP ZV pro rok 2021.

Platnost a účinnost od: 1. 9. 2023

Datum projednání na pedagogické radě: 19. 6. 2023

Datum projednání na školské radě: 30. 8. 2023

Mgr. Marek Fajfr, Ph.D.
ředitel školy

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Otevřeno vznikla z iniciativy rodičů poskytnout dětem šťastnou cestu za poznáním. Svě dveře žákům otevřela v září 2016. Škola se nachází v klidné části města Benátky nad Jizerou v blízkosti přírody, pod zámkem u zámeckého parku. V okolí se nacházejí zimní stadion, koupaliště, tenisové kurty a fotbalová hřiště, farní zahrada. Kolem školy prochází několik stezek pro cyklisty. Poloha školy v klidné části obce napomáhá k naplňování koncepce školy zaměřené na harmonický rozvoj osobnosti každého žáka.

Jednou z hodnot školy je péče o svět kolem nás, budování kladného vztahu k přírodě a životnímu prostředí. Poloha školy umožňuje častou výuku venku a pohyb v přírodě. K pobytu na čerstvém vzduchu jsou využívány přilehlé lokace, nedaleký zámecký park a častější exkurze do terénu.

Zřizovatelem školy je Základní škola Otevřeno, z. ú., který založila Kateřina Fajfrová, DiS. v červnu 2015. Jeho činnost řídí Správní rada ve složení: Pavel Soukup (předseda správní rady) a členové Ing. arch. Olga Novotná, Zuzana Vopravilová Hamplová, DiS. a Kateřina Fajfrová, DiS.

2. 1 Úplnost a velikost školy

Základní škola Otevřeno je plně organizovanou školou pro 1. až 9. ročník základní školy. Vyučování probíhá ve věkově heterogenních skupinách, tzv. trojročích. Třídní skupiny naplňujeme do maximálního počtu 30 žáků. V každém školním roce se předpokládá přijetí devíti dětí do prvního ročníku. Maximální kapacita školy činí 100 žáků. Škola není spádovou školou a je otevřena zájemcům z Benátek nad Jizerou i dalších měst a obcí z blízkého i širokého okolí.

2. 2 Vybavení školy

Škola sídlí v suterénu a přízemí budovy hotelu Na Staré koleji. Prostory školy byly v roce 2016 rekonstruovány pro účely školy. Vstupní prostory zahrnují šatnu pro žáky.

Ve škole se nacházejí čtyři učebny, z nichž tři jsou kmenové pro jednotlivá trojročí, a „průvodcovna“.

Učebna A je velmi prostorná, světlá a vzdušná. Využívají ji především žáci prvního trojročí a program školní družiny. Zároveň slouží pro pravidelná společná setkávání žáků a průvodců v ranním komunitním kruhu.

Učebnu B využívají průvodci pro skupinové vyučování (především oddělená výuka dětí v prvním ročníku). Slouží také jako hudebna. Je zde umístěna podstatná část žákovské knihovny, která se postupně rozšiřuje. Také další materiály a pomůcky pro práci žáků jsou průběžně obnovovány a doplňovány tak, aby žáci pracovali s aktuálními informacemi za využití různých forem práce. Sami žáci se rovněž na tvorbě pomůcek podílejí. Jejich podíl je patrný i na celkovém vzhledu a výzdobě školy.

Průvodcům je k dispozici místnost C (tzv. „průvodcovna“), kde zároveň pracuje také vedení školy. Průvodci tu mají prostor pro relaxaci, sdílení zkušeností, ukládání a sdílení své pedagogické literatury a dalších pedagogických materiálů. Dějí se tu také pravidelné porady průvodců.

Učebna D je kmenovou učebnou druhého trojročí. Je světlá, svým tvarem navíc vyhovuje samostatným činnostem žáků (skupinovým či individuálním). V zadní části místnosti lze mít s celým trojročím samostatný komunitní kruh.

Učebna E je kmenovou učebnou třetího trojročí. Nachází se stranou ostatních učeben. Je dobře prosvětlená, nabízí místa pro relaxaci během přestávek a také žákovskou knihovnu.

Žáci se učí zodpovědnosti za životní prostředí. Všude jsou umístěny barevně odlišené nádoby na třídění odpadu.

Jídelna a výdejna jídla pro děti a pedagogy se nachází v suterénu budovy. Jídlo je odebíráno z provozovny odpovídající normám pro školní stravování.

I ostatní prostory školy (chodby, relaxační místnost, pohybový koutek) jsou uzpůsobeny pro volné aktivity dětí během přestávek a jsou vybaveny koutky pro hru a relaxaci s různorodým vybavením (stavebnice, společenské hry, výtvarné potřeby, knihy a časopisy, pohybová náčiní). V době vyučování je tento prostor využíván jako místo pro práci v případě nutnosti rozdělení dětí do menších skupin. Všem dostupné jsou sklady výtvarných a sportovních pomůcek, na chodbě se nachází také tiskárna/kopírka a sklad elektronického vybavení školy. Škola je pokryta wifi-signálem. Na dvoře školy je umístěn ponk, na kterém mají děti možnost vyrábět své výrobky při dodržování stanovených pravidel bezpečnosti.

Pro hodiny tělocviku využíváme pronajatou tělocvičnu TJ Sokol, městská sportoviště a hřiště (včetně zimního stadionu a plaveckého bazénu). Za každého počasí mohou děti relaxovat na školním dvoře (ponk, basketbalový koš, lavičky).

2.3 Charakteristika pedagogické sboru

Snažíme se dlouhodobě budovat stabilní tým odborníků na vzdělávání dětí, říkáme jim průvodci.

Průvodci proto, že dětem pomáhají orientovat se v neustále se měnícím světě. Protože provázejí děti na šťastné cestě za poznáním. Pomáhají odhalovat silné stránky a jedinečnou vzdělávací cestu každého dítěte. Usnadňují dětem určit si co, kdy a jak se učit. Průvodci společně připravují výukový obsah a společně jím provázejí děti a poskytují jim zpětnou vazbu. Předměty Trivia (český jazyk a literatura, matematika, anglický jazyk) probíhají v rámci tandemové výuky.

Pro dosažení svých cílů využívají průvodci škálu pedagogicky opodstatněných metod, strategií a forem výuky.

Průvodci se neomezují jen na jednu pedagogickou školu či doktrínu, ale snaží se vybírat ty metody, strategie a formy, které se jim v daný okamžik jeví jako nejefektivnější pro daný problém, látku a dítě.

Za tím účelem se aktivně účastní nejrůznějších projektů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, v čemž jim vedení školy vychází vstříc. Součástí rozvoje průvodců je také spolupráce s dalšími školami a institucemi.

Pedagogický sbor průvodců také podporují pravidelná setkání se supervizorem (čtyři ročně) a dvě personální schůzky s vedením školy. Ve škole působí kvalifikovaná speciální pedagožka a výchovná poradkyně, která poskytuje konzultace průvodcům, dětem i rodičům.

Vedení školy vybírá takové členy týmu, kteří dokáží vést dětskou skupinu, mají předpoklady pro výkon pedagogické profese, sdílejí hodnoty a výchovně-vzdělávací strategie školy, mají aktivní zájem o vzdělávání sebe i dětí, dokáží poskytovat a přijímat zpětnou vazbu a týmově spolupracovat. Noví průvodci mají přiřazeného zkušenějšího provázejícího kolegu či kolegyni. Dle potřeb a počtu žáků s IVP zaměstnává škola patřičný počet asistentů/asistentek. I oni jsou plnohodnotnou součástí pedagogického sboru.

Jsme si vědomi, že najít kvalifikované průvodce se skutečným nadšením pro inovativní vzdělávání je dlouhodobější a náročný proces, a to vzhledem ke skutečnosti, že naše škola se nachází na malém městě a profiluje se jako inovativní. Usilujeme o budování různorodého týmu, do něhož průvodci přinášejí různou expertízu, různé zájmy a vášně a který spojuje zájem o hledání inovací ve vzdělávání. Část průvodců splňuje podmínky plné kvalifikace, ostatní si ji postupně doplňují.

2.4 Organizace dětí do věkových skupin

Základní sociální jednotkou v naší škole je „trojročí“ (spojené třídy: 1. - 3. třída, 4. - 6. třída a 7. - 9. třída), ve kterém je dítě vždy se svými vrstevníky, se kterými nastoupilo do první třídy. Každý rok se třetina žáků v trojročí promění. V této skupině se dítě učí většinu předmětů. Učí se zde ale také přijímat odpovědnost za chod skupiny, rozvíjet sociální vazby, nacházet svou roli. Probíhají v ní preventivní intervenční programy, letní školy v přírodě apod.

Škola i jinými způsoby podporuje vzájemnou propojenost mezi dětmi různého věku. Některé aktivity probíhají v rámci celé školy (např. ranní komunitní kruh, školní shromáždění, koleje, kreativní projekty, projektové dny a akce školy, adaptační výjezd na začátku školního roku), pro více trojročí naráz (např. vrstevnické učení) nebo napříč celou školou (např. nabídka kroužků, nabídka doplňkových akcí o víkendech).

Při nástupu do první třídy dítě získává svého patrona z řad starších spolužáků, který mu pomáhá v prvních dnech a měsících ve škole. Dítě se na něj může obracet, když si s něčím neví rady nebo něco potřebuje.

2. 5 Spolupráce se zákonnými zástupci

Rodiče jsou plnohodnotnými partnery školy, kteří se aktivně podílejí na jejím chodu. Spolupracují s průvodci, asistenty i vedením školy a sdílejí vizi školy. Škola svým přístupem splnila všechna potřebná i většinu doplňkových kritérií pro získání certifikátu Rodiče vítáni (Wolters Kluwer, 2022)

Komunikace s rodinami je průběžná: formou osobních konzultací (průvodce – žák – rodič, tzv. tripartita), zapojením do školních projektů a mimoškolních aktivit (např. vánoční jarmark). Rodiče mají každodenní možnost účastnit se provozu školy, akcí školy, po předchozí domluvě kdykoliv navštívit výuku. Motivujeme rodiče k zakládání vlastních volnočasových kroužků nebo k účasti na nich.

Na začátku roku každá rodina obdrží obsáhlou informační brožuru s důležitými informacemi o hodnotách školy, o plánech na aktuální školní rok, o aktuálním složení sboru průvodců včetně kontaktů na vedení, třídní učitele a školní výchovnou poradkyni a speciální pedagožku.

Každý měsíc nabízíme rodičům a benátecké veřejnosti setkání s odborníkem na zajímavé téma související s výchovou a vzděláváním (Setkání s Otevřenem nad tématy jako jsou puberta, digitální technologie, sexuální výchova, revize RVP, jak mluvit s dětmi o smrti, psychohygienu a spánek, gender ve škole apod.).

Školská rada má tři členy za každou komoru (rodiče, zaměstnanci školy, zřizovatel). Vedle kompetencí daných školským zákonem projednává i běžnou problematiku života školy. Všichni rodiče jsou pravidelně informováni o činnostech, aktivitách i konkrétní obsahové náplni výuky prostřednictvím pátečního bulletinu, který jim zasíláme každý týden; dále pomocí zpráv v systému Edookit, dílčí emailové komunikace, webových stránek (www.zsotevreno.cz) a Facebooku školy (jednak veřejná stránka, jednak soukromá stránka jen pro rodiče našich žáků).

Přestože jsme škola soukromá, financovaná kromě příspěvku MŠMT i díky školnému, snažíme se být školou maximálně přístupnou a naším cílem je udržovat školné na přijatelné úrovni. Školné pokrývá celodenní pobyt ve škole včetně školního klubu/družiny a nezahrnuje náklady na stravování a kroužky.

2. 6 Výjezdy školy, projekty a spolupráce s dalšími školami a institucemi, mezinárodní spolupráce

K naplňování vzdělávacích potřeb škola využívá různé krátkodobé i dlouhodobé projekty, směřující k růstu kvality vzdělávacího procesu ve všech jeho dimenzích.

Škola pořádá několik celoškolních výjezdů ročně, jsou jimi:

- Adaptační týden na začátku školního roku s cílem stmelit školu a nové kolektivy v trojročích proměněné po letních prázdninách;
- Lyžařský výcvik v zimních měsících;
- Škola v přírodě pro jednotlivá trojročí na závěr školního roku;
- Zahraniční zájezd v rámci projektové výuky, nebo pro zájemce napříč trojročími.

Charakter dlouhodobého projektu má činnost školní družiny a klubu, podobně je systematická podpora věnována rozvoji gramotnostních aspektů vzdělávání, zejména čtenářské gramotnosti (např. projekt Čte celá škola).

Výsledkem činnosti našich projektů má být především aktivizace žáků ve vyjádření jejich vzdělávacích potřeb, učení se v souvislostech, kolegiální podpora, tandemová výuka včetně intenzivní a propracované spolupráce průvodců a asistentů při každodenním působení ve třídách, a také další formy spolupráce vyučujících při naplňování vzdělávacích cílů školy.

Škola využívá rovněž možností projektů podporovaných MŠMT, zdroji Evropského sociálního fondu nebo Nadačního fondu Škoda Auto.

Škola spolupracuje s těmito dalšími školami a institucemi:

- Lesní klub Mondík (Benátky nad Jizerou): spolupráce na tradičních akcích (masopust, vynášení Morany, vánoční tradice a zvyky, vánoční jarmark atd.);
- Střední ScioŠkola (Praha): studenti se zapojují do organizace projektových dnů pro naše žáky na různá témata, mohou si u nás plnit pedagogickou praxi;
- Přírodní škola (Praha): spolupráce na divadelních a vzdělávacích projektech;
- Okénko (Londýn): spolupráce na virtuálních projektech (e-twinning), plánování výměnného pobytu;
- Sdružení soukromých škol Čech, Moravy a Slezska: legislativní a další podpora pro vedení školy;
- MAP ORP Lysá: spolupráce na tvorbě investic v rámci Strategického rámce, pomoc se síťováním pedagogů v regionu a s propagací aktivit školy;
- v rámci projektové výuky v integrovaných předmětech navštěvujeme a spolupracujeme s celou řadou dalších institucí a odborníků (např. Muzeum Benátecka nebo Státní oblastní archiv Mladá Boleslav v rámci dějepisných projektů, Ekocentrum Zahrada v Mladé Boleslavi v rámci přírodovědeckých projektů, Národní knihovna v Praze v rámci vzdělávacích programů atd.);
- často jezdíme do okolních měst - do muzeí, na výstavy, koncerty, návštěvy workshopů (Praha, Mladá Boleslav, Liberec, Jičín).

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

3. 1 Zaměření školy

3. 1. 1 Vize školy

Jsme místem šťastné cesty za poznáním. Děláme vše pro to, aby si děti v naší škole uchovaly svou vnitřní svobodu a přirozenou zvědavost.

Učíme se v každé situaci. V bezpečném prostředí naší školy vědomě rozvíjíme náš vztah k místu, kde žijeme, vzájemné vztahy mezi námi a naše individuální kompetence: znalosti, dovednosti a postoje.

Učíme se společně. Máme své průvodce a spolužáky, kteří nám na cestě za poznáním mohou pomoci. Dopřáváme si na učení dostatek času. Nemusíme s učením spěchat. Mohu se soustředit na podstatné.

Všechno má své hranice, začátek i konec, svůj tvar. Učíme se poznávat hranice své i druhých.

3. 1. 2 Hodnoty školy

Hodnoty školy nejsou jen prázdnými pojmy, ale skutečně žitými postoji v každodenním provozu školy. Víme, co pro nás hodnoty znamenají. Můžeme se na ně odkazovat a vztahovat se k nim při plánování, realizaci i evaluaci školních aktivit. Hodnoty vycházejí z vize všestranného rozvoje klíčových kompetencí. Hodnoty jsou viditelnou součástí prostoru školy.

Optimismus a odvaha: Sázíme na přirozenou zvědavost. Jsme optimisté. Věříme dětem. Jsou přirozeně zvědavé, chtějí se učit, zkoumat svět, klást zajímavé otázky a hledat na ně odpovědi. Jsou pro nás bezedným zdrojem inspirace. Sázíme na vnitřní motivaci. Dáváme velký prostor tvořivým zájmům dětí. Nebojíme se jít netradiční, inovativní cestou. Protože pravidelně a průběžně reflektujeme všechny školní procesy, umíme opustit vzdělávací modely a postupy, které dětem při učení neslouží. Učíme se z chyb. Chyba je náš přítel při učení.

Bezpečné prostředí: Bezpečí je pro nás na prvním místě. Věnujeme mu dostatek prostoru a času. Odráží se v materiálním zázemí školy, v přístupu průvodců k dětem, ve vzájemné komunikaci, kterou ve škole pěstujeme. Naši průvodci byli školeni v metodě SEE Learning (sociálně-emocionální učení) a Škole bez poražených. Do bezpečného prostředí zahrnujeme nejen žáky a průvodce, ale také rodiče a další aktéry vzdělávání.

Individuální přístup: Ke každému přistupujeme s respektem k jeho osobnosti. Věříme, že každé dítě je jedinečné, má své dary. Dáváme prostor pro rozvíjení těchto individuálních talentů. Poskytujeme dětem průběžné formativní hodnocení, neznámkujeme. Místo třídních schůzek máme tzv. tripartity, přátelské setkání dítěte, rodičů a třídního učitele. Nemáme jednotlivé třídy, ale trojročí; děti se učí společně se staršími i mladšími spolužáky a poznávají sami sebe i sociální svět mimo svou úzkou věkovou skupinu. Zachováváme menší počet dětí v ročníku.

Smysluplné učení: Chceme, aby učení nebylo “pro školu”, ale aby dávalo především širší smysl. Sledujeme aktuální poznatky z pedagogické psychologie. Chceme, aby škola odrážela reálný svět mimo ni. Proto jsme integrovali některé předměty a pracujeme v nich projektovým způsobem. Využíváme v rámci možností tandemovou výuku. Domácími úkoly šetříme, to podstatné se mají žáci naučit přímo ve škole. Učíme v delších časových blocích, abychom si mohli dávat častější přestávky, když je to potřeba. Proces učení často mapujeme a reflektujeme. Vyučování začíná od devíti hodin ráno. Vytváříme prostor, aby se komunita školy mohla scházet a sdílet před začátkem a po konci vyučování v ranní, resp. odpolední družině/klubu.

Péče o životní prostředí: Vedeme děti k úctě k vlastnímu zdraví. Je pro nás důležitý udržitelný životní styl. Učíme se často venku, v přírodě, ale i ve městě, v kontaktu s reálným světem. Naše projekty směřujeme do opravdového života. Záměrně omezuje používání technologií mimo čas výuky (o přestávkách a na akcích školy), abychom dávali prostor společně prožité radosti a dobrým vztahům tváří v tvář.

3. 2 Výchové a vzdělávací strategie

Naše školní kurikulum vychází v oblasti vzdělávání ze zásad pedagogického konstruktivismu, výuky orientované na budování schémat podle prof. Hejného, principů integrované tematické výuky, projektového vyučování a formativního hodnocení. Ve výchovně-vzdělávacím procesu uplatňujeme respektující přístup včetně autonomie. Nedílnou součástí kurikula je inkluzivní zaměření a integrace žáků s SPU. V měnícím se světě se děti potřebují často učit novým znalostem a dovednostem, být samostatné a zároveň se umět uplatnit v týmu, umět formulovat a prezentovat svoje myšlenky, znát svoje silné i slabé stránky, porozumět potřebám druhých atd. Výchové a vzdělávací strategie školy si kladou za cíl připravit děti na spokojený a aktivní život.

3. 2. 1 Respektující přístup

Respektující přístup se projevuje férovou komunikací bez manipulace, poskytováním informací, přibíráním druhých ke spolurozhodování o věcech, které se jich týkají, oceňováním, vyjadřováním nesouhlasu nebo nelibosti bez urážek a ponižování, ochotou a schopností otevírat i citlivé problémy, řešit je bez výčitek a vyhrožování, budováním autority ve smyslu „vážit si někoho“, nikoliv „bát se ho“. Naše škola se snaží vést vzdělávací proces v širokém souladu s principy konceptů Škola bez poražených, částečně také Respektovat a být respektován a SEE Learning. Klademe důraz na individualitu, osobní potřeby a lidskou důstojnost každého z účastníků vzdělávání. Opakovaně si potvrzujeme zkušenost, že se lidé nejlépe učí od těch, se kterými mají bezpečné a smysluplné vztahy. V tomto směru se všichni snažíme o rozvíjení našich dovedností v oblastech tzv. JÁ-komunikace a empatické reakce. Celou škálu respektujících dovedností postupně uvádíme do praxe s různou mírou úspěchu. Jedná se o dlouhodobý proces, který je živoucím a nedílným prvkem života naší školy. Velkou pozornost věnujeme minimalizaci uplatňování nástrojů vnější motivace, které obecně brání přirozenému učení. Snažíme se udržovat a znovu probouzet vnitřní motivaci žáků. Aktivně pracujeme se situacemi zvládnutí vlastních emocí. To vše s velkou snahou o utváření bezpečného a připraveného prostředí. Nezbytností je schopnost konstruktivního přístupu k diskusi a vedení žáků, jejich zákonných zástupců, pečovatelů a celého týmu dospělých v naší škole k ochotě a schopnosti dosahovat konsensu. To se neobejde bez všestranného záměru zakomponovat toto úsilí do rámce společně tvořených pravidel, dohod a snahy o dodržování hranic a obecného užitečného řádu.

3. 2. 2 Formativní hodnocení

Principy formativního hodnocení vycházejí z konstruktivistického pojetí vzdělávání a respektujícího přístupu k žákům, průvodcům i rodičům. Zahrnuje v sobě několik oblastí – práce s cíli, zpětnou vazbu, vzájemné učení a převzetí odpovědnosti za své učení, které jsou mezi sebou přirozeně provázány a poskytují příležitosti naplňovat vizi školy.

Formativní hodnocení klade důraz zejména na promyšlené výukové cíle zohledňující smysluplnost, plánování, dohodu o kritériích hodnocení, sbírání důkazů o učení.

Důležitým principem je oblast bezprostřední i dlouhodobé zpětné vazby uplatňující popisný jazyk a sledování jejího dopadu na učení žáků. V rámci zpětné vazby se efektivně pracuje s chybami a hodnocení je zaměřeno na tzv. „růstové myšlení“ (grow mindset), při němž dochází u žáků k odbourávání bloků způsobujících fixní myšlení.

K rozvoji sociálních a myšlenkových schopností žáků dochází v procesu jejich vzájemného učení, které využívá techniky a pravidla pro komunikaci a vzájemnou zpětnou vazbu mezi žáky navzájem.

U žáků by mělo postupně docházet k převzetí odpovědnosti za své učení, což umožňuje aplikace metod aktivního učení, možnost volby, sebehodnocení své práce, rozvoj silných stránek žáka, podpora vnitřní motivace i příležitost pro samostatné učení žáků.

Základními dlouhodobými nástroji pro realizaci formativního hodnocení jsou v naší škole: bezprostřední a vzájemná zpětná vazba s průvodci během výuky i mimo ni, průběžné testování bez známkování, nastavování kritérií úspěchu dílčích aktivit společně s žáky, tripartity s rodiči, týdenní plány (první trojročí), průběžná práce s cíli a kritérii v projektech a předmětech (druhé trojročí) a konečně mapa studijních pokroků autonomně spravovaná žáky (třetí trojročí).

3. 2. 3 Projektová výuka a integrace předmětů

Projektová výuka je klíčovou částí školního vzdělávacího programu.

Probíhá především v integrovaných předmětech Projekt (první a druhé trojročí), Projekt společnost a Projekt věda (třetí trojročí, resp. druhý stupeň).

Je zaměřena především na rozvoj dílčích učebních a badatelských dovedností na individuální úrovni žáka. Ve výuce převažují formy integrované tematické výuky, primárně jsou využívány nástroje i metody aktivního a kooperativního (skupinového) učení. Skutečně samostatnou projektovou činnost žáků od naplánování, přes realizaci, až po vyhodnocení projektu považujeme za vrchol společného učení a pedagogické práce, ke kterému se postupně s dětmi blížíme. Žáci v projektech mohou vytvářet věkově heterogenní skupiny v rámci i napříč trojročími, pracovat v různě velkých skupinách i samostatně. V průběhu školního roku žáci absolvují předem daný počet projektů, z nichž každý je zastřešen nosnou myšlenkou (tématem), kterému se žáci věnují v rámci jednoho projektového období. Závěrečná fáze projektové výuky bývá věnována vzájemné prezentaci včetně sebehodnocení. Nezbytnou součástí projektové výuky jsou i projekty zacílené na kratší časové období (projektové dny, workshop s externisty apod.).

Výše popsané formy projektové výuky umožňují vytvoření bezpečného a inspirativního prostředí pro (sebe)poznání, badatelství, zvědomování vlastní odpovědnosti za své učení, autentické (sebe)vyjádření, tvorbu i interpretaci. Smysluplnost konceptu projektové/modulární výuky je podpořena aplikací teoretických znalostí a poznatků v běžném praktickém životě, žáci tak mohou přirozeně využít a rozvinout své osobní zkušenosti.

3. 2. 4 Autonomní učení a převzetí odpovědnosti

Autonomie je symbolem pro prostředí a společenské nastavení, ve kterém je primární principem sebeřízení. Je tím míněna samostatnost vůči okolí. Nese v sobě principy samostatného určování cílů, samostatného rozhodování a převzetí odpovědnosti za realizaci a následky svých či společných činů. Reálná míra autonomie označuje míru nezávislosti na vyšší autoritě.

Škola podporuje vnitřní potenciál dítěte, které se učí poznávat své dary, vnitřní nadání, volí si a posiluje vlastní životní cestu. Dětem zajišťujeme rovnocenný přístup, dospělý neuplatňuje mocenskou převahu nad dítětem, ctí principy partnerského přístupu.

Autonomie je ve škole realizovaná:

- uplatňováním možnosti volby téměř ve všech školních situacích (především v rámci projektové výuky ve volbě projektů a způsobů jejich řešení);
- celoškolským shromážděním, které funguje jako model komunitní samosprávy;
- kolejemi, tj. skupinami pracujícími s podporou průvodce na oblastech školního života (např. správa sociálních sítí školy, provoz školní kavárny, ekoškola, péče o živé tvory ve škole, školní časopis, správa počítačů, školní knihovna).

3. 2. 5 Tandemová výuka

V rámci organizačních a finančních možností školy preferujeme přítomnost a spolupráci dvou průvodců v jednom předmětu (především ve výuce trivie). Přítomnost dvou průvodců ve vyučování umožňuje především větší diferenciaci výuky vzhledem k individuálním i skupinovým potřebám žáků, zlepšuje profesionální rozvoj průvodců (zlepšení vzájemné komunikace, pestrost metod, společné plánování i vyhodnocování výuky, lepší pozorování situací ve třídě a individuálních pokroků), zvyšuje dostupnost učitele během učebních situací, vytváří celkově bezpečnější prostředí a v neposlední řadě zvyšuje aktivní zapojení žáků do výuky,

3. 2. 6 Rozvoj čtenářství

Při rozvoji čtenářství vycházíme z přesvědčení, že čtenářsky gramotný člověk důvěřuje tomu, že čtení a psaní jsou smysluplné činnosti, které směřují k lepší orientaci ve světě, v němž žije, k lepšímu porozumění sobě i druhým lidem, ke kritickému náhledu na zdroje informací a vytváření vlastních postojů. Čtení poskytuje žákům nejen cenný zdroj informací, ale také vyvolává emocionální prožitky, jež formují osobnost mladého člověka. Dáváme čtenářským zážitkům dostatek prostoru pravidelně zařazovanými hodinami čtení (Čte celá škola).

V rámci výchovně vzdělávacího procesu se škola napříč předměty (zejména pak v hodinách českého jazyka a projektové výuky) snaží u žáků postupně rozvíjet čtenářské strategie tak, aby byli schopni ovládat základní dovednosti čtení (technika čtení, porozumění obsahu přečteného textu...), vyvozovat z textů závěry a reagovat ústně i písemně na obsah sdělení s rozhodnutím, jak přečtený text ve svém životě dále využijí.

Usilujeme o to, aby průvodci absolvovali kurzy RWCT (Čtením a psaním ke kritickému myšlení).

3. 2. 7 Výuka matematiky s využitím prvků metody prof. Hejného

Hejného metoda je založena na respektování několika základních principů, které skládá do uceleného konceptu tak, aby žáci objevovali matematiku sami a s radostí.

- Budování schémat: žáci vědí i to, co jsme je neučili. Schémata, která mají žáci z vlastní zkušenosti v hlavě, Hejného metoda posiluje, napojuje na sebe a vyvozuje z nich konkrétní úsudky.

- Žáci pracují v prostředích, učí se opakovanou návštěvou. Nerozptylují je neznámé věci. Systém prostředí je motivačně nastaven tak, aby zachytil všechny styly učení se a fungování dětské mysli. Ta je pak motivována k dalším experimentům.

- Hejného metoda pracuje s prolínáním témat. Matematické zákonitosti neizolujeme. Informace nejsou předávány žákům samostatně, ale vždy jsou uloženy ve známém schématu – které si žáci kdykoli vybaví. Jednotlivé matematické jevy a pojmy se od sebe neodtrhávají, ale zapojují se při nich různě strategie řešení. Žák si pak sám vybere, co mu lépe vyhovuje a je mu více přirozené.

- Metoda je založena i na rozvoji osobnosti. Podporuje samostatné uvažování žáků, aby žáci byli v životě odolní vůči manipulaci. Proto průvodce ve výuce nepředává hotové poznatky, ale učí žáky především argumentovat, diskutovat a vyhodnocovat. Žáci pak sami o sobě vědí, co je pro ně správné, respektují druhého a umí se rozhodovat.

- Žáci jsou skutečně motivováni. Všechny matematické úlohy jsou v Hejného metodě postaveny tak, aby jejich řešení žáky pokud možno bavilo. Správná motivace je ta, která je vnitřní, nikoli nucení zvenčí. Žáci přicházejí na řešení úkolů vlastní snahou. Nejsou „okrádání“ o radost z vlastního úspěchu. Pozitivního ocenění se dostává všem – i těm, kteří na daný jev či řešení přijdou později.

- Důležité místo mají reálné zkušenosti. Stavíme na vlastních zážitcích žáků, na přirozené konkrétní zkušenosti, ze které pak žák dokáže udělat obecný úsudek.

- Podstatnou roli má radost z matematiky, která výrazně pomáhá při další výuce. Nejúčinnější motivace přichází z pocitu úspěchu, z upřímné radosti žáka, jak dobře vyřešil přiměřeně náročný úkol. Je to radost z vlastních pokroků i z uznání spolužáků i průvodce. Eliminuje se tak do značné míry nebezpečí bloku z matematiky.

- Vlastní poznatek má větší váhu než ten převzatý. - Role učitele se oproti tradičnímu chápání mění, učitel se i v matematice stává průvodcem a moderátorem. Poznanky se rodí v diskusi, ze spolupráce. Žáci nečekají, až se výsledek objeví na tabuli. Pracují ve skupinkách, po dvojicích nebo i samostatně. Každý žák je tak schopen říci, jak k výsledku došel, a umí to vysvětlit i druhým. Výsledek se rodí na základě spolupráce. Žáci si budují vlastní plnohodnotný poznatek, o kterém neustále přemýšlí.
- Změna průvodcovské role souvisí s prací s chybou. Zcela zásadní je předcházení zbytečnému strachu žáků. Analýza chyby vede k hlubší zkušenosti, díky níž si žáci daleko lépe pamatují dané poznatky. Chyby se využívá jako prostředku k učení. Žáci dostávají podporu, aby si chyby našli sami, a učí se vysvětlovat, proč chybu udělali. Vzájemná důvěra mezi žákem a průvodcem pak podporuje radost žáků z odvedené práce.
- Neméně významné jsou přiměřené výzvy pro žáky, a to individuálně podle dosažené úrovně. Učebnice obsahují úlohy všech obtížností.

3. 2. 8 Inkluzivní škola

Soustředíme se na rozvoj osobního potenciálu každého dítěte. Odlišnost vnímáme jako příležitost ke vzájemnému obohacování, rozvíjení schopnosti účelně komunikovat a spolupracovat, rozvíjet toleranci, respekt a ohleduplnost k sobě i ostatním. Snažíme se orientovat paradigma školy k zaměření na vztahy a vzdělávací úspěch každého žáka.

K tomu uplatňujeme tyto nástroje:

- zajišťujeme promyšlenou asistentskou podporu;
- v týmu máme odborníky v oblasti podpůrné péče (speciální pedagog, psychologická péče);
- zaměřujeme se na individuální potřeby žáků;
- uplatňujeme formativní hodnotící přístup;
- vytváříme bezpečné školní klima podporou respektujícího přístupu;
- podporujeme práci v heterogenních skupinách nastavenou organizací výuky.

3. 2. 9 Učíme (se) venku

Uvědomujeme si, že dnešní děti tráví velice málo času pohybem a pobytem na čerstvém vzduchu. Ve většině předmětů často zařazujeme pohyb v okolní přírodě. Nejen tělocvik je promyšlenou součástí rozvoje lásky k aktivnímu životu a pohybu, pečujeme tím o wellbeing průvodců i žáků. Učení venku nejen podporuje rozvoj zdraví, ale žáky velice baví, zvyšuje zájem o učení a zlepšuje výsledky učení, posiluje vztahy mezi průvodci a žáky.

Učení venku zvyšuje smysluplnost učení, pomáhá nám nabízet praktické situace, reálné prostředí, aplikaci poznatků a dovedností. Prožíváme svět v jeho komplexnosti a nadpředmětové realitě.

3. 2. 10 Místně zakotvené učení

Jde o způsob vzdělávání, které využívá všech aspektů místního prostředí (přírodních, kulturních, historických a socioekonomických souvislostí) jako jednotícího kontextu pro výuku. Klade důraz na občanské zapojení v projektech, které mají praktický význam pro obec a slouží komunitě (tzv. servisní projekty). Prozkoumáváme příběhy krajiny, která nás obklopuje (např. lokální ekologie vody, příroda v okolí, lokální dějiny a pamětníci, práce obecního zastupitelstva apod.). Buduje sociální kapitál, podporuje vznik a rozvoj místních partnerství. Místně zakotvené učení je možno chápat jako vzdělávání pro udržitelný život vázaný na místo.

3. 3 Vazba jednotlivých strategií na klíčové kompetence

Klíčové kompetence RVP	Implementace klíčových kompetencí na úrovni školy
<p>1. KOMPETENCE K UČENÍ</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení • vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě • operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy • samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti • poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich 	<p>1. KOMPETENCE K UČENÍ</p> <p>K naplňování kompetence k učení volíme zejména tyto postupy a strategie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváříme žákům podmínky k záměrnému zkoumání okolního světa; - běžné životní situace jsou východiskem pro zadávání práce žákům; - podporujeme žakovskou iniciativu; - motivujeme žáky k úspěšnému zvládnutí zadání konkrétní práce; - motivujeme žáky k formulování a kladení otázek; - žáci samostatně plánují postupy a strategie; - umožňujeme žákům analyzovat problémové situace; - používáme metody, při kterých žáci sami docházejí k řešení a závěrům; - nabízíme žákům širokou nabídku podnětů k práci s informacemi - žáci získávají informace z vícero zdrojů, včetně s digitálních technologií, ty pak porovnávají a ověřují jejich validitu; - vyhledáváme souvislosti mezi jevy, postupy a procesy; - pracujeme s chybou jako vodítkem ke správnému řešení; - žáci prezentují výsledky své práce rozmanitými způsoby; ; - vedeme žáky k hodnocení a sebehodnocení, včetně posouzení míry dosažení zamýšlených cílů.
<p>2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> • vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností • vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému • samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení 	<p>2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ</p> <p>K naplňování kompetencí k učení volíme zejména tyto postupy a strategie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zadáváme problémové úlohy rozvíjející tvořivost; - zařazujeme metody, při kterých žáci dochází k objevování, řešení a závěrům samostatně; - vycházíme ze zkušeností a názorů žáků; - žáci vzájemně sdílejí své zkušenosti; - vedeme žáky k plánování postupů a metod práce; - učíme žáky formulovat hypotézy a ověřovat jejich pravdivost a platnost pokusy či pozorováním; - poukazujeme na různé způsoby řešení problémů; - vedeme žáky k prozkoumávání pohledů a názorů lišících se od jejich vlastních; - vytváříme modelové situace; - pravdivost získaných informací ověřují žáci pomocí vícero zdrojů.

<p>problémů logické, matematické a empirické postupy</p> <ul style="list-style-type: none"> • ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů • kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí 	
<p>3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu • naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje • rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění • využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem • využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi 	<p>3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ</p> <p>K naplňování kompetence komunikativní volíme zejména tyto postupy a strategie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků; - zadáváme úkoly umožňující nebo vyžadující kooperaci žáků; - vedeme žáky ke kultivovanému vystupování a jednání; - vedeme žáky ke spisovné výslovnosti a k hledání vhodných výrazů; - vedeme žáky k osvojení si dovednosti souvislého projevu; - umožňujeme žákům projevit svůj názor a klást otázky; - zajišťujeme žákům přístup k různým druhům informačních, komunikačních technologií a obrazových materiálů; - učíme žáky vyjadřovat, formulovat a prezentovat vlastní názory; - řídíme a usměřňujeme diskuse.
<p>4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A INTERPERSONÁLNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce • podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá • přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při 	<p>4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A INTERPERSONÁLNÍ</p> <p>K naplňování kompetencí sociálních a interpersonálních volíme zejména tyto postupy a strategie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváříme prostor k výměně názorů, pocitů a k vzájemné spolupráci; - vedeme žáky k dodržování pravidel; - vedeme žáky k diskusi o odlišných názorech; - sdělování a využívání vlastních zkušeností žáků; - ovlivňujeme žáky kladnými příklady; - vytváříme situace, při kterých si žáci mohou pomáhat; - podporujeme hledání vhodných argumentů; - vytváříme příležitosti pro diskusi žáků k danému úkolu/problému; - vedeme žáky k utváření vlastních názorů i závěrů; - vedeme žáky k vcitování se do pocitů druhého;

<p>řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty 	<ul style="list-style-type: none"> - umožňujeme žákům sebehodnotit úspěšnost dosažení cíle; - vytváříme žákům příležitost prezentovat výsledky své práce; - podporujeme pozitivní přístup k práci; - vedeme žáky k sebezpoznání a sebehodnocení.
<p>5. KOMPETENCE OBČANSKÉ</p> <ul style="list-style-type: none"> • respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí • chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu • rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka • respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit • chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti 	<p>5. KOMPETENCE OBČANSKÉ</p> <p>K naplňování kompetencí občanských volíme zejména tyto postupy a strategie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváříme možnosti vzájemného sdělování pocitů a názorů; - podporujeme pozitivní projevy chování a jednání; - vedeme žáky k toleranci individuálních odlišností; - navozujeme modelové situace, simulace a hraní rolí; - modelujeme řešení různých situací; - vedeme žáky k odmítání násilí a bezpráví; - žáci se podílí na vytváření pravidel; - vyžadujeme dodržování pravidel, společenských norem a zákonů; - zařazujeme autentické formy vyučování (besedy, exkurze atd.); - zapojujeme žáky do školních akcí podle jejich individuálních schopností; - vedeme žáky k odpovědnosti za své jednání a ochraně kulturních a společenských hodnot; - vedeme žáky k myšlení v globálních souvislostech.
<p>6. KOMPETENCE PRACOVNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky • přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot 	<p>6. KOMPETENCE PRACOVNÍ</p> <p>K naplňování kompetencí pracovních volíme zejména tyto postupy a strategie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálů, techniky, vybavení; - vytváříme situace, činnosti, při kterých si žáci mohou vybrat (nástroje, pomůcky, materiál); - vyžadujeme dodržování pravidel; - vytváříme pro žáky různé pracovní podmínky (prostředí, situace); - vedeme žáky ke kritickému i sebekritickému hodnocení práce z různých hledisek; - vedeme žáky k dovednostem poskytnout první pomoc;

<ul style="list-style-type: none"> • využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření • orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení 	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k dovednosti posoudit rizika, která mohou vzniknout při práci; - cíleně a systematicky vedeme žáky k hledání vlastní profesní orientace; - profesně zaměřené exkurze; - vedeme žáky k plánování úkolů, postupů a metod; - umožňujeme diferenciaci výkonů podle individuálních schopností žáků; - sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich pokrok; - vyžadujeme dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínech.
<p>7. KOMPETENCE DIGITÁLNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít • získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu • vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků • využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce • chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání • předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky 	<p>7. KOMPETENCE DIGITÁLNÍ</p> <p>K naplňování kompetencí pracovních volíme zejména tyto postupy a strategie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k promyšlenému užívání digitálních zařízení; - podporujeme a modelujeme kritický přístup k informacím a digitálním obsahům; - přirozeně integrujeme využití digitálních technologií pro řešení problémů; - umožňujeme využívání digitálních technologií v situacích, které podpoří kreativitu a sebevyjádření; - cíleně a systematicky vedeme žáky k reflexi vlastního přístupu k užívání digitálních technologií; - vyžadujeme dodržování školních pravidel při používání vlastních i školních digitálních zařízení; - zařazujeme preventivní vzdělávací bloky o bezpečnostních a etických rizicích a hygieně používání digitálních technologií.

3. 4 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP) – tzn. žáci se zdravotním postižením (tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním, vadami řeči a vývojovými poruchami učení nebo chování), žáci se zdravotním znevýhodněním (zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním a lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování), či žáci se sociálním znevýhodněním (pocházející z odlišného sociálního, kulturního nebo jazykového prostředí), jsou v naší škole vzděláváni formou individuální integrace do běžné třídy. Garantem vzdělávání těchto žáků je školní speciální pedagog, koordinující zároveň podpůrný asistentský tým.

Na základě vyjádření a doporučení odborného pracoviště, které podklady pro integraci vydává, je žákům upravován v souladu se školním vzdělávacím programem jejich individuální vzdělávací plán (dále IVP) včetně metod práce, způsobů hodnocení výsledků vzdělávání a formulování očekávaných výstupů vzdělávacích oborů tak, aby byly z hlediska jejich možností reálné a splnitelné. Pro výuku žáků se SVP vytváříme podnětné a vstřícné prostředí. Důraz není kladen pouze na obsah učiva, zvládnutí učebních osnov, ale zejména na rozvoj celé osobnosti žáka, jeho sociální integraci. Pro integraci vytváří škola vhodné podmínky také menším počtem žáků ve třídách. Součástí systému péče o žáky s vývojovou poruchou učení je i úzká spolupráce s rodiči žáků, kteří jsou pravidelně informováni a instruováni, jak mají v domácích podmínkách na školu navázat.

Hlavním principem péče o žáky se sociálním znevýhodněním je individuální přístup k žákům, znalost sociokulturního prostředí, ze kterého žáci pocházejí, jejich podpůrné vedení přispívající k vytvoření pozitivního prostředí. Pomáháme žákům při zvládnání školních nároků, posilujeme motivaci pro školní práci, sledujeme školní výkony, oceňujeme jejich pokrok, snažíme se o vytvoření pozitivního vztahu k učení a ke škole. Pomáháme žákovi při porozumění sociálním situacím, při navazování sociálních kontaktů, začlenění do vrstevnického kolektivu. Snažíme se podporovat pozitivní projevy v chování, vycházíme ze situací z praktického – školního života, vytváříme prostor pro rozhovor o problémech, pomáháme jim se zvládnutím pravidel a společenských norem chování a dodržování těchto pravidel vyžadujeme. Vedeme žáky k odpovědnosti za své jednání. Podporujeme jejich sebevědomí, sebepojetí.

Škola trvale spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou Středočeského kraje v Mladé Boleslavi a Speciálně-pedagogickým centrem v Mladé Boleslavi.

3. 4. 1 Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají v souladu se školním vzdělávacím programem sestaven IVP, který respektuje jejich individuální vzdělávací potřeby a upravuje cíle, obsah, formy, vhodné metody práce a individuálně též způsoby a kritéria hodnocení výsledků vzdělávání. Smyslem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu o jeho vlastním vývoji, zda dosáhl cíle, zda postupuje efektivně, v čem se zlepšil, v čem ještě chybuje, současně by měl být motivován k dalšímu učení.

Hodnocení je zaměřeno na žáka, hodnotíme vzhledem k žákovu výchozímu stavu jeho individuální pokrok. Volíme takové způsoby prověřování znalostí a dovedností žáka, ve kterých má předpoklady podat optimální výkon, nezkreslený poruchou. U žáků s diagnostikovanou specifickou vývojovou poruchou učení (dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie) přihlížíme k charakteru postižení nebo znevýhodnění. Hodnocení není zaměřeno jen na výsledek práce, počet chyb, ale zohledňujeme celkovou aktivitu žáka, pracovní nasazení, vynaložené úsilí; hodnotíme to, co žák zvládl a jaké učební nástroje si osvojil.

Při hodnocení žáků s vývojovou poruchou učení:

- preferujeme takové způsoby prověřování znalostí a dovedností žáka, které mu vzhledem k jeho SVP nebrání podávat výkon odpovídající jeho předpokladům;
- využíváme jiné formy hodnocení (slovní hodnocení, hodnocení s uvedením počtu zvládnutých jevů či chyb, bodové hodnocení apod.);
- hodnotíme to, co žák zvládl, dle potřeby redukuje množství úkolů;
- respektujeme individuální tempo žáka; pamatujeme na větší časovou dotaci při zpracování úkolu (přečtení textu, písemné zpracování apod.);

- hodnotíme i dílčí kroky postupů, nejen výsledek, oceňujeme snahu, zájem;
- využíváme alternativní formy písemného prověřování, diktátů (diktát s přehnanou výslovností, zkrácené formy diktátů, doplňovací cvičení, cvičení na PC);
- umožňujeme využívat kompenzační pomůcky (tabulky, přehledy, tablet, notebook apod.);
- nehodnotíme chyby ovlivněné SVP (např. plynoucí z nedokonalého přečtení textu – u žáků s dyslexií);
- využíváme možnosti širšího slovního hodnocení v předmětech, do kterých se SVP učení nejvíce promítá.

3. 5 Zabezpečení výuky žáků nadaných

Přístup k výuce u žáků mimořádně nadaných je obdobný jako u dětí se znevýhodněním. Vycházíme z toho, že i

mimořádně nadaný žák má své specifické vzdělávací potřeby, které je třeba reflektovat a podle nich upravit

výuku. V širším pojetí je pro nás potenciálně nadaný každý žák. Škola je zařazena do sítě škol podporujících nadání (Středočeská síť podpory nadání, Národní pedagogický institut ČR).

Důležitou součástí naší pedagogické práce je včasné rozpoznání a podpora talentů a zájmů všech žáků, navázání spolupráce s rodiči a jejich získání pro podporu rozvoje talentu i v domácích podmínkách. Mimořádně nadaným žákům umožňuje naše škola vysoký podíl seberealizace a uplatnění kreativních přístupů organizace výuky na škole, případně lze sepsat IVP, které podpoří maximální rozvoj konkrétního nadání žáka v jeho vývojové etapě.

Pro žáky mimořádně nadané a žáky s hlubším zájmem o vzdělávání vytváříme ve škole tyto podmínky:

- uplatňujeme princip individualizace a vnitřní diferenciaci ve výuce;
- pamatujeme na potřebu zvýšené motivace k prohlubování základního učiva;
- rozšiřujeme učivo do hloubky, v oblastech, ve kterých se reprezentuje nadání žáka (není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný);
- zadáváme individuální a samostatné úkoly, které dávají žákům prostor pro hlubší bádání a zkoumání;
- nabízíme výuku pomocí projektů, které podporují kreativitu a myšlení;
- respektujeme speciální výukové potřeby žáků, např. vlastní pracovní tempo;
- zajišťujeme prostupnost předmětů a integraci učiva z vyššího ročníku do nižšího, možnost akcelerace;
- nabízíme nepovinné předměty a školní kroužky (např. další cizí jazyk pro mladší děti, robotika a programování), případně doporučíme kroužky, které jsou vhodné a dosažitelné mimo školu;
- nabízíme možnost uplatnění mimo školu (soutěže, olympiády, tvorba webových stránek, prezentace);
- učíme žáky pracovat v týmu, domlouvat se spolu, navzájem se respektovat, společně plánovat, vyhodnocovat;
- umožňujeme žákům širší pozitivní zkušenost při sebeprosazování a získání sebejistoty v objevování vlastního životního a učebního programu;
- věnujeme pozornost osobnostní a sociální výchově žáků.

3. 6 Začlenění průřezových témat

Vzdělávání ve škole formuje osobní postoje žáků na základě získaných vědomostí, dovedností a schopností, spolu s osobními zkušenostmi žáka. Důležitým formujícím prvkem jsou průřezová témata. Nejedná se o pouhé mezipředmětové vztahy, ale o pojetí výuky a celé filosofie školy založené na komplexním pedagogickém působení na žáky. Průřezová témata přispívají zejména k rozvoji klíčových kompetencí a k vytváření žádoucích postojů a návyků žáků v dané oblasti. Záměrem není rozšiřovat učivo předmětů, ale naopak vhodně propojovat výuku s celkovým životem v komunitě školy (rozvoj demokratických hodnot, všestranný rozvoj osobnosti, rozvoj péče o životní prostředí atp.) a s dalšími aktivitami, které jsou pro žáky zajímavé a neformální, a získat prostor pro reflexi aktuálních problémů současného světa.

Použité zkratky předmětů: KL - shromáždění a koleje, KR – kreativita, PR – projekt (1. – 2. trojročí), PS – projekt společnost (3. trojročí), PV – projekt věda (6. třída + 3. trojročí), TR – trivium, TV – tělocvik

	První trojročí	Druhé trojročí	Třetí trojročí
<i>OSV - Osobnostní a sociální výchova</i>			
Rozvoj schopností poznávání	KL, TR, PR	KL, TR, PR	KL, TR, PS, PV
Sebepoznání a sebepojetí	KL, PR	KL, PR	KL, PS, PV
Seberegulace a sebeorganizace	KL, TR, PR	KL, TR, PR	KL, TR, PS, PV
Psychohygiena	PR	PR	PS, PV, TV
Kreativita	KL, TR, KR	KL, TR, KR	KL, TR, KR
Poznávání lidí	KL, PR	KL, PR	KL, PS
Mezilidské vztahy	KL, TR, PR, KR, TV	KL, TR, PR, KR, TV	KL, TR, PS, PV, KR, TV
Komunikace	KL, TR, PR, KR, TV	KL, TR, PR, KR, TV	KL, TR, PS, PV, KR, TV
Kooperace a kompetice	KL, TR, PR, KR, TV	KL, TR, PR, KR, TV	KL, TR, PS, PV, KR, TV
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	KR, KL, PR	KR, KL, PR	KR, KL, PS, PV
Hodnoty, postoje, praktická etika	KL, PR	KL, PR	KL, PS, PV
<i>VDO - Výchova demokratického občana</i>			
Občanská společnost a škola	KL, PR	KL, PR	KL, PS
Občan, občanská společnost a stát	PR	PR	KL, PS
Formy participace občanů v politickém životě	KL, PR	KL, PR	KL, PS
Principy demokracie jako formy vlády	KL, PR	KL, PR	KL, PS
<i>VMEGS - Výchova a myšlení v evropských a globálních souvislostech</i>			
Evropa a svět nás zajímá	TR, PR	TR, PR	TR, PS
Objevujeme Evropu a svět	TR, PR	TR, PR	TR, PS
Jsme Evropané	PR	PR	PS
<i>MKV – Multikulturní výchova</i>			
Kulturní diference		PR	PS
Lidské vztahy	KL, PR	KL, PR	KL, PS
Etnický původ	PR	PR	PS
Multikulturalita	KR	KR	KR
Princip sociálního smíru a solidarity	KL, PR	KL, PR	KL, PS
<i>EV – Ekologická výchova</i>			
Ekosystémy	PR	PR	PV
Základní podmínky života	PR	PR	PV
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PR	PR	PV
Vztah člověka k prostředí	PR	PR	PV
<i>MV – Mediální výchova</i>			
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	TR, PR	TR, PR	TR, PS, PV
Interpretace vztahu med. sdělení a reality		TR, PR	TR, PS, PV
Stavba mediálních sdělení	TR, KR	KL, TR, KR	KL, TR, KR, PS, PV
Vnímání autora mediálních sdělení	TR	TR	TR, PS
Fungování a vliv médií ve společnosti		TR	TR, PS
Tvorba mediálních sdělení	KL, TR, KR	KL, TR, KR	KL, TR, KR
Práce v realizačním týmu	KL, PR	KL, PR	KL, PS, PV

4. UČEBNÍ PLÁN

4. 1 Celkové hodinové dotace (přehled po trojročí)

1. trojročí

ŠVP předmět	RVP oblast	RVP obor	ŠVP	1. tř.	2. tř.	3. tř.
Trivium	Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	17	5	5	7
		Cizí jazyk (anglický jazyk)	7	2	2	3
	Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	12	4	4	4
Shromáždění a koleje	Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	3	1	1	1
Projekt (1T)	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	12	4	4	4
Kreativita	Umění a kultura	Hudební výchova, výtvarná výchova	9	3	3	3
Tělocvik	Člověk a zdraví	Tělesná výchova	6	2	2	2
Celkem				21	21	24

2. trojročí

ŠVP předmět	RVP oblast	RVP obor	ŠVP	4. tř.	5. tř.	6. tř.
Trivium	Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	20	8	8	4
		Cizí jazyk (anglický jazyk)	9	3	3	3
	Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	12	4	4	4
Shromáždění a koleje	Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	3	1	1	1
Projekt (2T)	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	8	4	4	0
	Informatika	Informatika	3	1	1	1
	Člověk a společnost	Dějepis Výchova k občanství	4	0	0	4
Projekt (3T, věda)	Člověk a příroda	Fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis	5	0	0	5
	Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1	0	0	1
Kreativita	Umění a kultura	Hudební výchova Výtvarná výchova	9	3	3	3
Tělocvik	Člověk a zdraví	Tělesná výchova	6	2	2	3
Celkem				26	26	29

3. trojročí

ŠVP předmět	RVP oblast	RVP obor	ŠVP	7. tř.	8. tř.	9. tř.
Trivium	Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	12	4	4	4
		Cizí jazyk (anglický jazyk)	9	3	3	3
		Další cizí jazyk	6	0	3	3
	Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	12	4	4	4
Shromáždění a koleje	Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	3	1	1	1
Projekt společnost (3T)	Člověk a společnost	Dějepis a výchova k občanství	12	4	4	4
	Informatika	Informatika	3	1	1	1
Projekt věda (3T)	Člověk a příroda	Fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis	15	5	5	5
	Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	3	1	1	1
Kreativita	Umění a kultura	Hudební výchova Výtvarná výchova	9	3	3	3
Tělocvik	Člověk a zdraví	Tělesná výchova	9	3	3	3
Celkem				29	32	32

4. 2 Celkové hodinové dotace (přehled po stupních)

1. stupeň (1. – 5. třída)

RVP oblast	RVP obor	RVP	ŠVP	1. tř.	2. tř.	3. tř.	4. tř.	5. tř.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	33	33	5	5	7	8	8
	Cizí jazyk (anglický jazyk)	9	13	2	2	3	3	3
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	20	20	4	4	4	4	4
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	11	20	4	4	4	4	4
Informatika	Informatika	2	2	0	0	0	1	1
Umění a kultura	Hudební výchova, výtvarná výchova	12	15	3	3	3	3	3
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	5	5	1	1	1	1	1
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	10	2	2	2	2	2
Celkem				21	21	24	26	26

Disponibilní hodiny (16) byly použity na rozšíření výuky cizího jazyka v první a druhé třídě (4 hodiny), rozšíření projektové výuky v oblasti člověk a jeho svět především pro zařazení průřezových témat a rozvoje klíčových kompetencí (9 hodin) a rozšíření kreativity (3 hodiny).

2. stupeň (6. – 9. třída)

RVP oblast	RVP obor	RVP	ŠVP	6. tř.	7. tř.	8. tř.	9. tř.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	15	16	4	4	4	4
	Cizí jazyk (anglický jazyk)	12	12	3	3	3	3
	Další cizí jazyk	6	6	0	0	3	3
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	15	16	4	4	4	4
Člověk a společnost	Dějepis Výchova k občanství	10	16	4	4	4	4
Informatika	Informatika	4	4	1	1	1	1
Člověk a příroda	Zeměpis, fyzika, chemie, přírodopis	20	20	5	5	5	5
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	3	4	1	1	1	1
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	10	4	1	1	1	1
	Tělesná výchova		12	3	3	3	3
Umění a kultura	Výtvarná výchova Hudební výchova	9	12	3	3	3	3
Celkem				29	29	32	32

Disponibilní hodiny (18) byly využity pro navýšení hodin českého jazyka a matematiky (2 hodiny), rozšíření projektové výuky v oblasti dějepisu a výchovy k občanství (6 hodin), rozšíření tělesné výchovy (6 hodin), kreativity ve výtvarné a hudební výchově (3 hodiny) a pracovní výchovy v kolejkách (1 hodina).

5. UČEBNÍ OSNOVY

Vzhledem ke skutečnosti, že školní vzdělávací program je uspořádán jako kombinace předmětového přístupu (trivium, tělesná výchova) a projektového přístupu (kreativita, projekt, projekt společnost, projekt věda), jsou všechny očekávané výstupy RVP ZV implementovány tak, aby umožňovaly toto pojetí ŠVP a zároveň tvořily smysluplný celek.

V textu tohoto dokumentu je popisána charakteristika jednotlivých vyučovacích předmětů tak, aby bylo zřejmé, na co klade škola v daném předmětu důraz. Vzdělávací obsah předmětů je vymezen v aktuálním RVP ZV v podobě očekávaných výstupů pro jednotlivá období.

Základní vzdělávání v ČR se aktuálně potýká s předimenzovanými RVP v kombinaci s možnými dopady distanční výuky ve školních letech 2019/2020 a 2020/2021. S vymezením prioritního a smysluplného učiva jsme začali v naší škole od počátku fungování a praxe ukazuje, že takový přístup je funkční jen tehdy, když má pedagogický sbor možnost tento koncept upravovat, aktualizovat a zdokonalovat.

Zároveň je třeba zdůraznit, že tento ŠVP vzniká v době, kdy ČŠI ve zprávě "Současné nastavení RVP zhoršuje kvalitu vzdělávání v ČR" konstatuje, že je třeba „vymezit, co je jádrem vzdělávání a co jeho nadstavbou, a stanovit povinný obsah vzdělávání pro každého žáka tak, aby refleктоval výzvy současnosti i budoucnosti. Při revizích rámcových vzdělávacích programů je potřeba důsledně uvažovat také nad vztahem mezi oborovými znalostmi, funkčními gramotnostmi a klíčovými kompetencemi a posilovat právě onu aplikační složku (gramotnosti, kompetence) ve vzdělávání.“ ČŠI dále uvádí, že v českém jazyce dosáhli všichni žáci očekávaných výstupů dle RVP pouze v 6,42 % škol a v matematice dokonce jen v 0,62 % škol. Podobně na tom byly také další vzdělávací obory.

Chápeme, že probíhající revize národních kurikulárních dokumentů je dlouhodobý proces. Zároveň jsme jako škola hledali cestu, jak se vypořádat s předimenzovaným RVP a zajistit efektivitu vzdělávacího procesu v souladu s výše citovanými závěry a doporučeními ČŠI již nyní.

Vzhledem k výuce v trojročích je na základě výstupů RVP stanoveno, co mají žáci umět na konci prvního trojročí (cíle pro 3. ročník), s jakou látkou se seznamují v průběhu druhého trojročí (cíle pro 5. ročník) a s jakými výstupy se setkali v průběhu třetího trojročí (cíle pro 9. ročník). Pojetí RVP koresponduje s našimi požadavky na individualizovanou výuku, kdy žák není nucen plnit dané výstupy na konci každého ročníku, ale závazně jimi prochází až na konci příslušného období. Průvodce tak nemusí v rámci daného roku (či dokonce měsíce) násilně plnit přesně stanovené penzum učiva, ale může vést výuku diferencovaně a individualizovaně tak, aby vycházela z aktuálních potřeb skupiny a jednotlivých žáků.

Konkrétní výchovné a vzdělávací strategie v předmětech:

Použité zkratky předmětů: KL - shromáždění a koleje, KR – kreativita, PR – projekt (1. – 2. trojročí), PS – projekt společnost (3. trojročí), PV – projekt věda (6. třída + 3. trojročí), TV – tělocvik

	Trivium			KL	PR PS PV	KR	TV
	ČJL	AJ DCJ	MAT				
výklad	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
skupinová práce	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
práce s textem	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
práce s obrazem	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
diskuse	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
vrstevnické učení	✓	✓	✓	✓	✓		✓
vzdělávací aplikace	✓	✓		✓	✓		
audiovizuální pomůcky (poslech, film)	✓	✓		✓	✓	✓	
samostatná práce se zdroji	✓	✓	✓	✓	✓		
prezentace výsledků činnosti	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
dramatizace	✓	✓			✓	✓	
pokusy			✓		✓		
samostatná tvořivá činnost	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
badatelské činnosti			✓	✓	✓		
učíme venku	✓	✓		✓	✓	✓	✓
pohybové hry	✓	✓			✓		✓
výlety, exkurze	✓	✓		✓	✓	✓	✓
přednáška externistů, odborníků...	✓			✓	✓	✓	✓

5. 1 Trivium

5. 1. 1 Charakteristika předmětu

Jedná se o integrovaný předmět obsahující tyto vzdělávací obory: Český jazyk a literatura (ČJL), Cizí jazyk (anglický jazyk) (AJ), Další cizí jazyk (španělský jazyk) (DCJ), Matematika a její aplikace (M).

Časová dotace jednotlivých oborů v rámci předmětu trivium:

	1. tř.	2. tř.	3. tř.	4. tř.	5. tř.	6. tř.	7. tř.	8. tř.	9. tř.
Český jazyk a literatura	5	5	7	8	8	4	4	4	4
Cizí jazyk (anglický jazyk)	2	2	3	3	3	3	3	3	3
Další cizí jazyk	0	0	0	0	0	0	0	3	3
Matematika a její aplikace	4	4	4	4	4	4	4	4	4

V rozvrzích jsou pro větší přehlednost a orientaci dětí zřetelně odděleny jednotlivé oborové náplně předmětu trivium (český jazyk, cizí jazyk/anglický jazyk, další cizí jazyk/španělština, matematika), ale zvláště v prvním trojročí, kde tento předmět učí stejní průvodci, necháváme na zvážení průběžné přesouvání jednotlivých hodin podle aktuálních či dlouhodobých potřeb průvodců a především dětí.

5. 1. 2 Český jazyk a literatura

Cílem předmětu je vybavit děti základní dovedností číst a psát, podpořit radost z tvůrčího psaní a ze čtení, v pozdějších ročnících usilujeme žáky vybavit znalostmi a dovednostmi nezbytnými pro efektivní mezilidskou komunikaci. Důraz je kladen na kritické myšlení, porozumění různým druhům textu a jejich interpretaci, rozšiřování slovní zásoby, schopnost formulovat sdělení různými formami i tvůrčí psaní. Zároveň u dětí pěstujeme návyky potřebné pro vyhodnocování zdrojů a věrohodnosti informací publikovaných on-line.

Průvodci se postupně seznamují s metodami RWCT (Čtením a psaním ke kritickému myšlení) a účelně je zapojují do výuky.

Vyučování probíhá v učebnách vybavených knihami ze školní knihovny. K výuce českého jazyka a literatury jsou kromě knih ze školní knihovny a tištěných učebních materiálů k dispozici i digitální výukové zdroje. Při vhodných příležitostech do výuky implementujeme prvky dramatické výchovy.

Český jazyk a literatura	
1. trojročí	
Výstup předmětu	Učivo
<i>Komunikační a slohová výchova</i>	
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	<u>čtení</u> – nácvik čtení (genetická metoda, analyticko syntetická metoda a metoda tří startů), čtení s porozuměním, rozvoj zrakové a sluchové percepce, čtení s porozuměním <u>naslouchání</u> – pravidlo: mluví jeden, praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) <u>mluvený projev</u> – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování; základní
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	

ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) <u>písemný projev</u> – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); výběr písma: vázané nebo comenia script; moje kniha
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	
<i>Jazyková výchova</i>	
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	<u>zvuková stránka jazyka</u> – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) <u>slovní zásoba a tvoření slov</u> – význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma, slova citově zbarvená; stavba slova (kořen, předpona, přípona, koncovka) <u>tvarosloví</u> – slovní druhy, podstatná jména - pády, číslo, rod, slovesa - čas, osoby <u>skladba</u> – věta jednoduchá a souvětí, druhy vět <u>pravopis</u> – souhlásky tvrdé, měkké a obojetné - psaní i/y, vyjmenovaná slova a slova příbuzná, párové souhlásky, psaní ú/ů
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	
ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	
ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	
ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	
<i>Literární výchova</i>	
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	<u>poslech literárních textů</u> <u>zážitkové čtení a naslouchání</u> <u>tvořivé činnosti s literárním textem</u> – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod <u>základní literární pojmy</u> – např. literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	

<i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy OV v rámci podpůrných opatření za 1. výukové období:</i>
ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty
ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti
ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky
ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby
ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty
ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
ČJL-3-2-01p tvoří slabiky
ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech
ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Český jazyk a literatura	
2. trojročí	
Výstup předmětu	Učivo
<i>Komunikační a slohová výchova</i>	
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	<u>čtení</u> – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu vč. přímé řeči); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova); zážitkové čtení <u>naslouchání</u> – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami); rozpoznávání manipulativní komunikace (reklama) <u>mluvený projev</u> – správná výslovnost a intonace; vyjadřování závislé na komunikační situaci; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování); komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu, diskuze; rozlišování spisovného a nespisovného jazyka a jeho užití v závislosti na komunikační situaci <u>neverbální komunikace</u> - mimojazykové prostředky komunikace (řeč těla: mimika, gesta, postoj a držení těla); povědomí o existenci znakového jazyka, piktogramy
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	

	<p><u>písemný projev</u> – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, SMS, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování/příběh, výpisky z textu, komiks – vše s adekvátním využitím digitálních technologií</p>
<i>Jazyková výchova</i>	
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	<p><u>slovní zásoba a význam slova</u>: slova jednoznačná a mnohoznačná; antonyma, synonyma, homonyma; slova příbuzná (s významovou příbuzností); podstatná jména hromadná a pomnožná; slovní zásoba spisovná a nespisovná, obecná čeština <u>tvarosloví</u> (morfologie) – slovní druhy ohebné a neohebné, stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka); odvozování; skloňování podstatných jmen podle rodů a vzorů; časování sloves <u>skladba</u> – pořádek slov ve větě; věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice; interpunkce ve větě a souvětí; grafický záznam přímé řeči <u>pravopis</u> – lexikální, základy morfologického (vyjmenovaná slova; koncovky podstatných jmen a přídavných jmen, zdvojené a párové souhlásky a ě) a syntaktického (shoda přísudku s podmětem)</p>
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	
<i>Literární výchova</i>	
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	<p><u>poslech literárních textů</u> <u>zážitkové čtení a naslouchání</u> <u>čtení s porozuměním</u> <u>tvůrčivé činnosti s literárním textem</u> – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, tvorba vlastních literárních textů, dramaturgie, vlastní výtvarný doprovod, mainstream; školní časopis, kniha apod. <u>základní literární pojmy</u> – např. literární druhy a žánry: próza versus poezie; verš, rým; přirovnání, rčení, přísloví, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka apod.; spisovatel, básník, kniha, čtenář; hlavní postava, děj, prostředí; divadelní představení, herec, režisér; filmová ztvárnění</p>
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	

<i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy OV v rámci podpůrných opatření za 2. výukové období:</i>
<p>ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích</p> <p>ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování</p> <p>ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči</p> <p>ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje</p> <p>ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty</p> <p>ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení</p> <p>ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy</p> <p>ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo; tvoří otázky a odpovídá na ně</p> <p>ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa</p> <p>ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího</p> <p>ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik; určuje samohlásky a souhlásky; seřadí slova podle abecedy; správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě; správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky</p> <p>ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh</p> <p>ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek</p> <p>ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy</p> <p>ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti</p> <p>ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše; rozlišuje pohádkové prostředí od reálného; ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu</p>

Český jazyk a literatura	
3. trojročí	
Výstup předmětu	Výstup předmětu
<i>Komunikační a slohová výchova</i>	
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	<p><u>čtení</u> – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové</p> <p><u>naslouchání</u> – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové; rozpoznávání manipulace (nejen) v médiích</p> <p><u>mluvený projev</u> – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse</p> <p><u>neverbální komunikace</u> - mimojazykové prostředky komunikace řeči (řeč těla:</p>
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	
ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	
ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	
ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky	

nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	mimika, gesta, postoj a držení těla); povědomí o existenci znakového jazyka
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	<u>písemný projev</u> – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry např.: výpisek a výtah, žádost, soukromý a úřední dopis, stížnost, objednávka, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, úvaha)
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	
<i>Jazyková výchova</i>	
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	<u>zvuková podoba jazyka</u> – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování)
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémehch	<u>slovní zásoba a význam slova</u> – slovní zásoba a její jednotky; slova spisovná a nespisovná; význam slova, slova mnohoznačná, slova přenesená (metonymie, synekdocha), obohacování slovní zásoby (odvozování, zkracování, přejímání, přenesení významu)
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	<u>tvarosloví (morfologie)</u> – slovní druhy ohebné a neohebné; mluvnické významy a tvary slov; skloňování a časování; tvorba slov odvozováním
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	<u>skladba</u> – výpověď (větný ekvivalent) a věta, souvětí souřadné a podřadné; druhy vedlejších vět a větných členů, přímá a nepřímá řeč
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	<u>pravopis</u> – lexikální, morfologický, syntaktický
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	<u>obecné poučení o jazyce</u> – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků (slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky, obecná čeština), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky)
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovo tvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	
ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	
<i>Literární výchova</i>	
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	<u>tvořivé činnosti s literárním textem</u> – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného, zhlédnutého, nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům - s adekvátním použitím digitálních technologií; školní časopis, kniha apod.
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	

ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	<u>základy literární teorie a historie</u> – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu, postavy, děj a prostředí), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry) <u>literární druhy a žánry</u> – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé
ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	
ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	
ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	
ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření za 2. stupeň
<p>ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text</p> <p>ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk</p> <p>ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma</p> <p>ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu</p> <p>ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa</p> <p>ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk</p> <p>ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí</p> <p>ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami</p> <p>ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov</p> <p>ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem</p> <p>ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku</p> <p>ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení</p> <p>ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry</p> <p>ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře</p>

5. 1. 3 Anglický jazyk

Konkrétním cílem výuky anglického jazyka je poskytnout dětem nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa. Prioritou výuky je rozvíjení schopnosti dorozumět se v reálných situacích běžného života. Kromě toho děti v tomto předmětu rozvíjejí své schopnosti a dovednosti pracovat efektivně s anglicky psanými informačními zdroji.

Výuku anglického jazyka zařazujeme již od první třídy. Zpočátku se jedná především o probuzení zájmu o učení se cizímu jazyku a vytváření pozitivního vztahu k tomuto vyučovacímu předmětu. Pozornost se věnuje převážně rozvoji dovednosti poslechu a mluvení, pro něž se využívá audioorální metody a jiných aktivizujících metod. K osvojování receptivních dovedností dochází rychleji než k osvojování dovedností produktivních. Dítě v počátku prochází obdobím tzv. "silent period"- tichého období, které může u některých jednotlivců trvat i několik let. V tomto období je klíčové zajistit dítěti dostatek zajímavých a inspirujících podnětů v cizím jazyce. Učivo se zaměřuje především na přibližování tematických celků, se kterými se žák v daném období setkává i v jiných předmětech. Skrze tematické celky se žák přirozeně setkává i s gramatickými jevy jazyka a postupně si tyto jevy osvojuje. V průběhu druhého a především třetího trojročí věnujeme pozornost rozvoji všech řečových dovedností, zvláště pak dovednostem produktivním a interaktivním, tj. dovednosti mluvení a dovednosti psaní. Ve výuce jsou používány autentické materiály nebo adaptované materiály pro danou jazykovou úroveň.

Anglický jazyk	
1. trojročí	
Výstup předmětu	Učivo
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	<u>zvuková a grafická podoba jazyka</u> – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	<u>slovní zásoba</u> – základní slovní zásoba v komunikačních situacích vybraných tematických okruhů, práce se slovníkem (využití vztahu mezi obrazovou, zvukovou a grafickou podobou slov)
CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	<u>tematické okruhy</u> – přizpůsobeny projektovým tématům a zájmům žáka (např. domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, jednoduché každodenně používané fráze
CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu.	<u>mluvnice</u> – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	
CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	

<i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy OV v rámci podpůrných opatření 1. období</i>
CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

2. trojročí	
Výstup předmětu	Učivo
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	<u>zvuková a grafická podoba jazyka</u> – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky (napodobování), vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <u>slovní zásoba</u> – základní slovní zásoba v komunikačních situacích vybraných tematických okruhů, práce se slovníkem, jednoduché běžně používané fráze <u>tematické okruhy</u> – přizpůsobeny projektovým tématům a zájmům žáka (např. domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí) <u>mluvnice</u> – základní gramatické struktury a typy vět (kladné, záporné, otázky), jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	
CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	
CJ-5-2-01 se zapojuje do jednoduchých rozhovorů	
CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	
CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	
CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	
CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	
CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	
CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře	

<i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy OV v rámci podpůrných opatření 2. období</i>
CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu) CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu); je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

3. trojročí	
Výstup předmětu	Učivo
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	<u>zvuková a grafická podoba jazyka</u> – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti (napodobování rodilých mluvčích) a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby <u>slovní zásoba</u> – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem, <u>tematické okruhy</u> – přizpůsobeny projektovým tématům a zájmům žáka (např. domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, jídlo, počasí, příroda a město, nákupy a móda, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí), běžně používané fráze <u>mluvnice</u> – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění), tvorba kladných, záporných vět a otázek
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	
CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	
CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	
CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	
CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	
CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	
CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	

<i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření 2. stupeň</i>
CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5. 1. 4 Další cizí jazyk

Konkrétním cílem výuky dalšího cizího jazyka je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa. Prioritou výuky je rozvíjení schopností žáka dorozumět se v reálných situacích běžného života.

Obecně nepovažujeme za efektivní začít u většiny dětí s výukou druhého cizího jazyka v situaci, kdy není alespoň dostatečně ukotven jazyk první (anglický jazyk). Směr aktuálně probíhajících revizí RVP nám ostatně dává za pravdu. Proto nabízíme další cizí jazyk jen v minimálním rozsahu pro žáky osmých a devátých tříd, nicméně dobrovolnou účast na něm umožňujeme a podporujeme i u mladších žáků.

Po dohodě s žáky a vzhledem k personálním možnostem je jako další cizí jazyk v naší škole vyučována španělština.

Další cizí jazyk	
8. – 9. třída	
Výstup předmětu	Učivo
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	<p><u>Cílem výuky</u> je schopnost komunikovat v běžných situacích každodenního života.</p> <p><u>zvuková a grafická podoba jazyka</u> – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov</p> <p>osvojené slovní zásoby</p> <p><u>slovní zásoba</u> – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem</p> <p><u>tematické okruhy</u> – přizpůsobeny projektovým tématům a zájmům žáka (např. domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, jídlo, počasí, příroda a město, nákupy a móda, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí)</p> <p><u>mluvnice</u> – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	
DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	
DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	
DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	
DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	
DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	
DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	
DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření za 2. stupeň:

DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým sloům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) - rozumí jednoduchým pokynům učitele

DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas

DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk

DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým sloům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5. 1. 5 Matematika a její aplikace

Matematiku chápeme v souladu s koncepcí prof. Hejného, kterou naši průvodci používají, především jako jazyk, který popisuje svět kolem nás pomocí čísel, a jako prostředí pro rozvoj schémat, abstraktního myšlení a metakognice. Cílem výuky matematiky je, aby se žáci rozvíjeli v následujících oblastech:

- schopnost autonomně přemýšlet, samostatně řešit problém, vytvářet vlastní originální řešitelské strategie
- schopnost diskutovat, používat při diskusi relevantní argumenty a přesné pojmy
- schopnost vysvětlit svůj způsob řešení, schopnost pomoci druhému při řešení problému
- zvládnutí základních početních dovedností, schopnost použít matematické nástroje na řešení problémů z reálného světa

Výuka je koncipovaná převážně tak, že žáci samostatně nebo ve skupinách řeší úlohy z různých matematických prostředí (pojetí podle prof. Hejného) či z běžného života, logické úlohy, nestandardně zadané úlohy. Žáci diskutují o možných řešeních, vymýšlejí úlohy vlastní. Žáci se učí také manipulativní činnosti, používají (kdykoliv to potřebují) různé prostředky a pomůcky pro vizualizaci (prsty, korálky, krokovací pás, modely těles), ve vyšších ročnících se učí efektivně používat výpočetní techniku.

Klademe důraz spíše na vlastní intelektuální činnost dítěte než na nácvik a reprodukování modelových postupů řešení, upřednostňujeme co nejhlubší porozumění problémům před rychlostí počítání. Možnost vlastní tvůrčí práce na úrovni obtížnosti přiměřené konkrétnímu dítěti umožňuje žákům zažít radost z intelektuální práce.

Matematika a její aplikace	
1. trojročí	
Výstup předmětu	Učivo
<i>Číslo a početní operace</i>	
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	<u>přirozená čísla, celá čísla, zlomky</u> <u>zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění</u> (číselná osa, teploměr, model)
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	<u>vlastnosti početních operací s čísly</u> <u>sčítání, odčítání, násobení</u> (malá násobilka), (spravedlivé) <u>dělení</u>
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	<u>slovní úlohy</u> <u>prostředí Hejného matematiky</u>
M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	
<i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i>	
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	<u>orientace v diagramech, grafech, tabulkách, jízdních řádech</u>
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	<u>Čas</u> - rok, měsíce, týden, den, hodiny, minuty, vteřiny...
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	
<i>Geometrie v rovině a prostoru</i>	
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	<u>základní útvary v rovině</u> – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	<u>jednotky délky a jejich převody</u> (délka - milimetr, centimetr, decimetr, metr, kilometr)

M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	<u>základní útvary v prostoru</u> – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec; <u>obvod a obsah obrazce</u> <u>osově souměrné útvary</u>
---	--

<i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy OV v rámci podpůrných opatření za 1. výukové období:</i>	
M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20	
M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100	
M-3-1-02p zná matematické operátory + , - , = , < , > a umí je zapsat	
M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20	
M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20	
M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	
M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20; zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu; uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	
M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit	
M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují	
M-3-3-02p používá pravítko	

Matematika a její aplikace	
2. trojročí	
Výstup předmětu	Učivo
<i>Číslo a početní operace</i>	
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	<u>přirozená čísla, celá čísla</u> - záporná a kladná, velká čísla, desetinná čísla, zlomky <u>zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění</u> (číselná osa, teploměr, model) <u>římská čísla</u>
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	<u>malá násobilka a dělitelnost čísel</u>
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	<u>početních operace s přirozenými čísly</u> - dělení a násobení
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	<u>formulování a řešení jednoduchých rovnic</u> <u>početní operace s desetinnými čísly</u> <u>písemné algoritmy početních operací</u>
M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	
M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	
M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	
M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	
<i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i>	
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	<u>sběr dat</u>
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	<u>závislosti a jejich vlastnosti</u> <u>diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády</u>

<i>Geometrie v rovině a prostoru</i>	
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	<u>základní útvary v rovině a jejich konstrukce</u> – bod, lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtyřúhelník, <u>čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice, kruh, mnohoúhelník</u> <u>jednotky délky a obsahu, jejich převody</u> <u>obvod a obsah obrazce</u> <u>vzájemná poloha dvou přímek v rovině</u> <u>osově souměrné útvary</u>
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	
<i>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</i>	
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	<u>slovní úlohy</u> <u>číselné a obrázkové řady</u> <u>magické čtverce</u> <u>prostorová představivost</u>

<i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy OV v rámci podpůrných opatření za 2. výukové období:</i>
M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla; používá kalkulátor M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce; určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích; provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času

Matematika a její aplikace	
3. trojročí	
Výstup předmětu	Učivo
<i>Číslo a proměnná</i>	
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	<u>dělitelnost přirozených čísel</u> – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti <u>celá čísla</u> – čísla navzájem opačná, číselná osa <u>desetinná čísla, zlomky</u> – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek <u>poměr</u> – měřítko, úměra, trojčlenka <u>procenta</u> – procento, promile; procentový základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování <u>druhá mocnina a odmocnina</u> <u>číselný výraz a jeho hodnota</u> <u>proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny</u>
M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	
M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	

M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	<u>rovnice</u> – lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	
M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	
<i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i>	
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	<u>závislosti a data</u> – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky <u>četnost znaku, aritmetický průměr</u> <u>funkce</u> – pravouhlá soustava souřadnic, přímá <u>úměrnost</u> , nepřímá úměrnost, lineární funkce
M-9-2-02 porovnává soubory dat	
M-9-2-03 určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti	
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	
M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	
<i>Geometrie v rovině a prostoru</i>	
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	<u>rovinné útvary</u> – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky <u>úhly</u> - typy úhlů, jejich měření a výpočet <u>vzájemná poloha přímek v rovině</u> <u>věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků</u> <u>metrické vlastnosti útvarů v rovině</u> – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost, Pythagorova věta, výška trojúhelníka, těžnice, střední příčka <u>prostorové útvary</u> – kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol <u>plášť tělesa</u> <u>objem a povrch těles</u>
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	
M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	
M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	
M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	
M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary	
M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	
M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	
M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles	
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	
M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	

<i>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</i>	
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	<u>číselné a logické řady</u> <u>číselné a obrázkové analogie</u> <u>logické a netradiční geometrické úlohy</u>
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	

<i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy OV v rámci podpůrných opatření za 2. stupeň:</i>
M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce
M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti
M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce
M-9-3-11p sestrojí síť základních těles
M-9-3-12p načrtne základní tělesa
M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa; odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky; umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami; používá technické písmo; čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům
M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy
M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací
M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

5. 2 Shromáždění a koleje

V rámci školního shromáždění rozvíjíme sociální dovednosti, které jsou zaměřeny nejen na vlastní prospěch, ale také na prospěch ostatních lidí a celé společnosti, na samostatné pozorování s následným kritickým posouzením a vyvozením závěrů pro praktický život, na samostatnost při hledání vhodných způsobů řešení problémů, správné způsoby komunikace, respekt k hodnotám, názorům a přesvědčení jiných lidí, schopnost vcítit se do situací ostatních lidí, pozitivní představu o sobě samém a schopnost účinné spolupráce.

Vzdělávací předmět umožňuje zároveň rozvíjet čtenářskou gramotnost – porozumění textům, posouzení spolehlivosti a platnosti informací a jejich využití v životě. Má vybavit žáka základní úrovni získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními, od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Shromáždění je předmět realizovaný jako celoškolské setkání (shromáždění se střídá s koleji podle potřeb shromáždění a kolejí). Shromáždění je v ideálním případě vedeno samostatně žáky s podporou průvodců.

V rámci shromáždění dáváme prostor pro realizaci výstupů doplňujícího vzdělávacího oboru RVP „Etická výchova“.

V kolejích vedeme děti k podílu na chodu školy. Rozvíjíme tím jejich podnikavost, tvořivost, týmovou spolupráci, uvědomění si svých povinností a schopnost převzít odpovědnost, samostatnost při řešení problémů. Činností kolejí chceme zvýšit pocit spoluvlastnictví ve škole (je to „naše škola“). Podle typů kolejí rozvíjíme také další dovednosti a gramotnosti (ekonomická gramotnost, praktické pracovní dovednosti a jiné).

V rámci kolejí realizujeme především výstupy vzdělávacího oboru Člověk a svět práce.

Časová dotace jednotlivých oborů v rámci předmětu Shromáždění a koleje:

	1. tř.	2. tř.	3. tř.	4. tř.	5. tř.	6. tř.	7. tř.	8. tř.	9. tř.
Člověk a svět práce	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Podle možností pedagogického sboru a potřeb a přání žáků nabízíme tyto koleje:

- ekotým - projekt Ekoškola a péče o živé tvory a rostliny ve škole
- školská kavárna (příprava a tvorba zdravé svačiny pro spolužáky)
- kutilové (drobné opravy ve škole, potřebné práce na ponku, výroba pomůcek)
- školský časopis
- PR školy (fotografie, sociální sítě školy, web, provádění hostů ve škole, komunikace s jinými institucemi)
- školská knihovna (správa školní knihovny, nakupování nových knih, doporučování knih spolužákům, zvaní hostů)
- mediátoři (průběžně se připravují na předcházení a řešení možných konfliktů mezi dětmi ve škole)

Koleje jsou vedeny průvodci a zúčastněnými žáky napříč trojročními jako dlouhodobý projekt (zpravidla čtvrtletí nebo pololetí). Děti se v kolejích střídají tak, aby se všestranně rozvíjely. Názvy kolejí se mohou měnit.

Obsah vzdělávacího předmětu tvoří následující témata:

- Mezilidské vztahy a komunikace.
- Důstojnost lidské osoby. Pozitivní hodnocení sebe.
- Pozitivní hodnocení druhých.
- Kreativita a iniciativa. Řešení problémů a úkolů. Přijetí vlastního a společného rozhodnutí.
- Komunikace citů.
- Interpersonální a sociální empatie.
- Asertivita. Zvládnutí agresivity a soutěživosti. Sebeovládání. Řešení konfliktů.

- Reálné a zobrazené vzory.
- Prosociální chování v osobních vztazích. Pomoc, darování, dělení se, spolupráce, přátelství.
- Prosociální chování ve veřejném životě. Solidarita a sociální problémy.
- Tvůrčí řešení komplexních problémů.
- Spolupráce v týmu.
- Převzetí odpovědnosti za úkol nebo za jeho část.
- Práce s různými materiály. Pracovní postupy a návyky.
- Péče o zvířata a rostliny.
- Jednoduchá příprava pokrmů a stolování, základy hygieny.
- Úklid, starost o pomůcky a nástroje.

Shromáždění a koleje
1. trojročí
<i>Etická výchova</i>
EV-3-1-01 si osvojí oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci
EV-3-1-02 se podílí na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel
EV-3-1-03 si osvojí základní vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým
EV-3-1-04 zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky
EV-3-1-05 vyjadřuje city v jednoduchých situacích
EV-3-1-06 využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů
EV-3-1-07 reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc

<i>Člověk a svět práce</i>
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročnou rostlinu
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Shromáždění a koleje
2. trojročí
<i>Etická výchova</i>
EV-5-1-01 reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku
EV-5-1-02 si uvědomuje své schopnosti a silné stránky, utváří si pozitivní sebehodnocení
EV-5-1-03 se dokáže těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách
EV-5-1-04 identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí
EV-5-1-05 jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy
EV-5-1-06 iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné nabídky reaguje asertivně

<i>Člověk a svět práce</i>
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu
ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm
ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

Shromáždění a koleje
3. trojročí
<i>Etická výchova</i>
EV-9-1-01 komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci
EV-9-1-02 respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí
EV-9-1-03 analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu
EV-9-1-04 nahrazuje agresivní a pasivní chování asertivním chováním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva
EV-9-1-05 rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory
EV-9-1-06 spolupracuje i v obtížných sociálních situacích
EV-9-1-07 je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení
EV-9-1-08 analyzuje etické aspekty různých životních situací
EV-9-1-09 se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů
EV-9-1-10 aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy

<i>Člověk a svět práce</i>
ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost
ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu
ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model

ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu
ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu
ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu
ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty
ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví
ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti; a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu
ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem
ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy
ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti
ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

<i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy OV v rámci podpůrných opatření v jednotlivých obdobích</i>
ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny
ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny
ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování
ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu - užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky
ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm
ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni – uplatňuje zásady správné výživy
ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost
ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu; rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti; zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu; správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky; dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku; dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu
ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model
ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu
ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě
ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami
ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku
ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti
ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií
ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu
ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni
ČSP-9-6-01p vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu
ČSP-9-6-04p dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech
ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři
ČSP-9-7-01p ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu
ČSP-9-7-02p propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení

ČSP-9-6-01p vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu

ČSP-9-6-04p dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech

ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři

ČSP-9-7-03p pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb

ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením

ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách

ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života

ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání

ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání; byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů; byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

5. 3 Projekt

5. 3. 1 Charakteristika předmětu

Jedná se o integrovaný předmět obsahující tyto vzdělávací obory:

V prvním trojročí v sobě předmět projekt zahrnuje obor Člověk a jeho svět.

Ve druhém trojročí v sobě předmět projekt zahrnuje obory prvního stupně: Člověk a jeho svět a Informatika a pro žáky šesté třídy také obory druhého stupně: Dějepis, Výchova k občanství a Informatika.

Ve třetím trojročí se dělí na dva nezávislé předměty: Projekt společnost do sebe integruje vzdělávací obory Dějepis, Výchova k občanství a Informatika. Projekt věda do sebe integruje vzdělávací obory Fyziky, Chemie, Přírodopisu, Zeměpisu a částečně Člověk a zdraví. Projekt věda navštěvují všichni žáci druhého stupně.

Projektová výuka je stěžejním prvkem vzdělávacího přístupu naší školy. Významnou měrou podporuje všechny hodnoty školy (smysluplné učení, individuální přístup, odvaha a optimismus, bezpečné prostředí a péče o životní prostředí). Samostatné žákovské projekty chápeme jako vrchol celkové školní přípravy a podpory. Projektová výuka v přípravných fázích má podobu spíše integrované tematické výuky, krátkodobých projektů a přípravných modelových projektů.

V našem pojetí je charakterizována těmito prvky:

- samostatná aktivita žáků: projekt je výborný způsob, jak dát žákům prostor pro jejich vlastní iniciativu; naše projekty obsahují velkou míru zapojení žáků ve fázi přípravy, realizace i vyhodnocení projektu; průvodce se postupně (s narůstajícími zkušenostmi žáků i průvodců) stává průvodcem, partnerem na cestě za cílem projektu (umět se vzdálit, akusticky se upozadit); zrození projektu a řízená volba jeho obsahu může vycházet také ze zájmu žáků, jejich vnitřní zájem je motivuje; žáci přebírají za projekt spoluodpovědnost;
- spolupráce žáků: projekty jsou příležitostí pro spolupráci žáků, všechny aspekty práce ve skupině jsou základními dovednostmi, které se žáci v projektové výuce učí (včetně zkoušení rozmanitých skupinových rolí a způsobů práce; dbáme na to, aby způsob zapojení byl pro každého žáka výzvou a příležitostí k učení); žáci se od sebe učí navzájem, ne vždy je to nutně učení mladších staršími;
- autentická činnost blízka životu: obsah projektu a způsob práce na něm mají být co nejbližší reálnému životu; problémy, které žáci řeší, jsou pro ně i pro dospělé smysluplné, užitečné, dochází k aplikaci naučeného mimo svět školy; projekty se zpravidla odehrávají v (nebo zasahují do) prostředí mimo školu, včetně města Benátek nad Jizerou i širšího okolí; pro projektovou výuku je ve škole připraveno a využíváno obohacující prostředí (pomůcky, technika, prostor, další vybavení školy);
- propojení více předmětů a dovedností: děje se samovolně a spontánně, ale chápeme je také jako vědomou příležitost pro rozšíření našeho přemýšlení o obsahu školního projektu (např. Má náš projekt také rozměr tvořivosti? Zahrnuje nejen rozumovou, ale také emoční rovinu?);
- smysluplné, kritické a kreativní využívání informačních a komunikačních technologií: součástí projektů je samozřejmé využívání dostupných technologií a postupů (práce s počítačem, práce se získanými informacemi, práce se soubory, elektronické prostředí školy, sběr, třídění a vyhodnocování dat atd.);
- delší rozsah projektu: projekt je v našem chápání činnost žáků přesahující jednu či dvě vyučovací hodiny; uvědomujeme si, že práci na projektech je nutné trénovat a začínáme s kratšími projekty; aktivně pracujeme s tím, že s pokračujícím časem klesá počáteční nadšení;
- výstup projektu: projektová výuka především podporuje rozvoj dovedností a gramotností (komunikační, finanční, jazyková apod.) každého žáka – učíme se především „logiku samostatného tvůrčího poznání“; každý projekt má jasně stanovený cíl a trojrozměrný nebo virtuální výsledek činnosti žáků; víme, že se v rámci projektové výuky zpravidla dostavuje také silný emoční prožitek, který chápeme jako součást vzdělávacího cíle; v průběhu projektu dokumentují průvodce a žáci své důkazy o učení (projektový deník, projektový životopis, portfolio); po skončení projektu průvodce archivuje použité materiály pro příští použití;

- prezentace výsledků projektu: projekty jsou průběžně a především na závěr vyhodnocovány a prezentovány v rozmanitých formách ve škole, rodičům, ale i širší veřejnosti (fotodokumentace, videospoty, reporty, noviny apod.); prezentace výsledků projektu ale sama není cílem, ke kterému směřujeme, ale chápeme ji jako závěrečnou oslavu toho, co jsme se společně naučili; všechny projekty jsou z našeho hlediska vzdělávacích cílů úspěšné, přestože nemusejí všechny dosáhnout kýženého produktu; učíme se i na našich nezdarech, projekt vždy obsahuje riziko a vyžaduje odvahu, jednu z hlavních hodnot naší školy.

Časová dotace jednotlivých oblastí v rámci předmětu projekt (resp. projekt společnost a projekt věda):

			1. tř.	2. tř.	3. tř.
Projekt (1T)	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	4	4	4

			4. tř.	5. tř.	6. tř.
Projekt (2T)	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	4	4	0
	Informatika	Informatika	1	1	1
	Člověk a společnost	Dějepis Výchova k občanství	0	0	4

			7. tř.	8. tř.	9. tř.
Projekt společnost (3T)	Člověk a společnost	Dějepis Výchova k občanství	4	4	4
	Informatika	Informatika	1	1	1

			6. tř.	7. tř.	8. tř.	9. tř.
Projekt věda (2. stupeň)	Člověk a příroda	Fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis	5	5	5	5
	Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1	1	1	1

5. 3. 2 Projekt

Projekt	
1. trojročí	
Výstup předmětu	Témata projektů
<i>Člověk a jeho svět - Místo, kde žijeme</i>	
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	<u>Mapy</u> - jak vznikají, orientace na mapě (světové strany) <u>Moje místa</u> - můj dům (můj pokoj), moje vesnice/město, moje země - Česká republika, můj kontinent, moje planeta (stavba Země)
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě)	<u>Vesmír</u> - vznik vesmíru, galaxie, hvězdy a souhvězdí, sluneční soustava (planety, Slunce), (roční doby, měsíce, dny...)
ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	
<i>Člověk a jeho svět - Lidé kolem nás</i>	
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	<u>Já</u> - jak vypadám, jaké mám vlastnosti, co mě charakterizuje, moje záliby, silné a slabé stránky; jak jsem vznikl, můj čas <u>Moje rodina</u> - různé role, zaměstnání, vztahy <u>Moje třída</u> - naše vztahy, dohody, pravidla <u>Zaměstnání</u> - potřebnost různých zaměstnání, stará řemesla, čím bych chtěl být?
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	
<i>Člověk a jeho svět - Lidé a čas</i>	
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	<u>Můj den</u> - části dne, pracovní týden x víkend, volný čas, plánování <u>Jak žili mí předci</u> - bádání, hledání, besedy, návštěvy muzejí (muzeum a zámek v Benátkách a okolní památky) <u>Etapy lidského života</u> - (dítě, adolescent, dospělý, senior), setkání se seniory <u>Historie českého národa</u> - pravěk, starověk, středověk, novověk <u>Tradice, svátky, oslavy</u>
ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	
<i>Člověk a jeho svět - Rozmanitost přírody</i>	
ČJS-3-4-01 pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	<u>Vznik života</u> - vývoj rostlin, živočichů <u>Třídění</u> - živé, neživé, rostliny, houby, živočichové, savci, ptáci...
ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	<u>Pozorování</u> rostlin, živočichů (návštěva ZOO, botanické zahrady) <u>Moje místa</u> - zahrada, pole, louka, les, řeky, rybníky ..., ekologie
ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	
<i>Člověk a jeho svět - Člověk a jeho zdraví</i>	
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle;	<u>Moje zdraví</u> - nemoci, medicína, nemocnice (návštěva), předcházení nemocem, hygiena, zásady zdravého života, zubní hygiena

projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	<u>Moje hranice</u> - nebezpečí, která hrozí, moje emoce a pocity, zdravé vztahy, komunikace <u>Krizové situace</u> - jak zvládat, důležitá telefonní čísla
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	

<i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy OV v rámci podpůrných opatření za 1. období</i>	
ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy	
ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy	
ČJS-3-1-03p uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy	
ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy	
ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování	
ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně	
ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	
ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti	
ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase	
ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností	
ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	
ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti	
ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	
ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat	
ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami	
ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu	
ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění	
ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla	
ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných	
ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu	
ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	

Projekt	
2. trojročí	
Výstup předmětu	Témata projektů
<u>Člověk a jeho svět - Místo, kde žijeme</u>	
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	<p>Abych se neztratil/a, <u>až mi dojde baterka v mobilu</u> - použití fyzické mapy během výletů a výjezdů</p> <p><u>Můj atlas</u> – tvorba vlastního atlasu</p> <p><u>Globus</u> – tvoření globusu</p> <p><u>Moje cesta do školy</u> – mapování cesty do školy a bezprostředního okolí školy</p> <p>Jak funguje <u>GPS navigace</u> – aktivní a smysluplné používání dostupných navigačních aplikací</p> <p><u>Společnost národů</u> – simulace jednání OSN, příprava na jednání z hlediska vlastní vybrané země</p> <p><u>Kulturní olympiáda</u> – zástupci jednotlivých zemí soutěží v národních disciplínách podle nápadů žáků</p> <p><u>Klub cestovatelů</u> – vzájemné povídání o zemích, které jsme navštívili, nebo chceme navštívit</p> <p><u>Volby</u> - simulace voleb a institucí</p>
ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli	
ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	
ČJS-5-1-05 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	
ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	
<u>Člověk a jeho svět - Lidé kolem nás</u>	
ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	<p><u>Debatování</u></p> <p><u>Filosofie pro děti</u> (se zaměřením na etiku)</p> <p><u>Peníze</u> – jak fungují peníze ve společnosti</p> <p><u>Kolik stojí týden mého života</u> – počítání životních nákladů a výdajů (společně s rodiči)</p> <p><u>Čím platíte u vás?</u> – virtuální projekt se zahraničními školami</p> <p><u>Environmentální projekt</u> - uklízíme skládku, Den Země, voda v krajině apod.</p>
ČJS-5-2-02 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení	
ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	
ČJS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	
ČJS-5-2-05 poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	
<u>Člověk a jeho svět – Lidé a čas</u>	
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	<p><u>Časová osa</u> - zkoumání jednotlivých dějinných epoch podle kritérií a zájmů žáků</p> <p><u>Stroj času</u> – cestování do různých dějinných epoch, srovnání života v obdobích</p>
ČJS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro	

pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	<u>Tvoříme vlastní muzeum</u> – replikujeme slavné historické artefakty a instalujeme ve škole malé muzeum pro spolužáky
ČJS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	<u>Prozkoumáváme blízké památky</u> – během školního roku (zámek, pomníky, zřícenina Dražice) i na výletech a výjezdech
ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	<u>Státní svátky</u> – historické důvody a způsoby jejich slavení
ČJS-5-3-05 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	
<u>Člověk a jeho svět - Rozmanitost přírody</u>	
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	<u>Příroda kolem nás</u> - co žije v našem městě? <u>Chráněná území</u> v Benátkách a okolí <u>Environmentální problémy v naší obci</u> - obecně prospěšné projekty pro obec
ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	<u>Co se stane s věcmi v koši?</u> - návštěva benátecké skládky, druhy odpadů, analýza odpadů ve škole, předcházení vzniku odpadů, návštěva bezobalového obchodu, projekt Ekoškola
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	
ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	
ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	
<u>Člověk a jeho svět – Člověk a jeho zdraví</u>	
ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života	<u>Já a moje tělo</u> - orgánové soustavy, jejich části, funkce, zdravotní ohrožení <u>První pomoc</u> <u>Krizové situace</u>
ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	<u>Čím trávím svůj čas</u> - plánování a vyhodnocování svých činností <u>Jak pečuji o své zdraví</u> - plán péče o sebe
ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	<u>Ne drogám</u> - druhy drog, nácvik situací, diskuse <u>Láska a intimita</u> - emocionální, sociální a fyziologická sexuální výchova

ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	
ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	
ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	
ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	
ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	
<i>Informatika - Data, informace a modelování</i>	
I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	<u>data, informace</u> - sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů
I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	<u>modelování</u> - využívání obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka
I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu	
<i>Informatika - Algoritmizace a programování</i>	
I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	<u>záznam řešení problému</u> - pomocí jednotlivých kroků a jejich možností (opakování, podmínky, výjimky)
I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	<u>základy blokového programování v programu Scratch</u> - spuštění programu, jednoduché podmínky a proměnné
I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	<u>evaluace řešení</u>
I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	
<i>Informatika - Informační systémy</i>	
I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	<u>systémy</u> - vytváření představy o vzájemných vlivech prvků v rámci systémů (příklady z přírody, školy a blízkého okolí žáka);
I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	<u>práce se strukturovanými daty</u> - třídění v rámci seznamů a tabulek
<i>Informatika - Digitální technologie</i>	
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	<u>hardware a software</u> - práce s počítačem, aplikacemi a soubory

	<u>počítačové sítě</u> - propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat
I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	
I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	<u>bezpečnost práce s technologiemi</u>
<i>Dějepis (6. třída) – Člověk v dějinách</i>	
D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	<u>Historický pramen</u> - využití historických pramenů při práci na časové ose nebo při rekonstrukci dějinného příběhu
D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	<u>Proč se lidi o dějiny hádají?</u> - různost pohledů na jednu historickou událost (v různých dobách, z hledisek různých aktérů, v různých prostorech)
D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	
<i>Výchova k občanství (6. třída) – Člověk ve společnosti</i>	
VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	<u>Národ a stát</u> - můj vztah k národu a státu, tolerance a vlastenectví, výzvy současného světa, multikulturní společnost, rasismus a xenofobie v dějinách a dnes
VO-9-1-03 zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	<u>Cizinci mezi námi, já jako cizinec</u> - záznam zkušeností cizinců s českým prostředím, reflektování vlastní zkušeností návštěv jiných zemí
VO-9-1-04 zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	<u>Na čem mi opravdu záleží</u> - základy etiky, hodnotová výchova
VO-9-1-05 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	<u>Skupinový projekt</u> - schopnost spolupráce, řešení konfliktů, tolerance, nenásilná komunikace
VO-9-1-06 zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	
VO-9-1-07 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	
VO-9-1-08 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	
VO-9-1-09 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	
VO-9-1-10 posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	<u>Banka</u> - druhy a funkce banky, návštěva expozice České národní banky
VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvaží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření	<u>Projektový rozpočet</u> - příjmy a výdaje, nezbytnost a zbytnost výdajů, přebytkový, vyrovnaný a schodkový rozpočet, hospodárnost

domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	<u>Státní rozpočet</u> - simulace hospodaření státu v projektové hře; výroba, obchod, služby <u>Peníze</u> – jak fungují peníze ve společnosti: trh, nabídka, poptávka, inflace, daně <u>Kolik stojí týden mého života</u> – počítání životních nákladů a výdajů (společně s rodiči), cena věcí <u>Čím platíte u vás?</u> – virtuální projekt se zahraničními školami
VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	
VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	
VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	
VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	
VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	
VO-9-3-08 rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	

<i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy OV v rámci podpůrných opatření za 2. období</i>	
<p>ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje</p> <p>ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany</p> <p>ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</p> <p>ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě</p> <p>ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí</p> <p>ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest</p> <p>ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky</p> <p>ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)</p> <p>ČJS-5-2-03p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých</p> <p>ČJS-5-2-03p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy</p> <p>ČJS-5-2-04p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze</p> <p>ČJS-5-2-04p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz</p> <p>ČJS-5-2-04p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů</p> <p>ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách</p> <p>ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji</p> <p>ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště</p> <p>ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody</p> <p>ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období</p>	

ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata
ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
ČJS-5-4-06p reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech
ČJS-5-4-07p provádí jednoduché pokusy se známými látkami
ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky
ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc
ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat
I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví
I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů
I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení
I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů
I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu
I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti

VO-9-1-03p přistupuje kriticky k projevům vandalismu
VO-9-1-06p v modelové situaci uplatní dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí
VO-9-1-07p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití
VO-9-1-07p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem
VO-9-1-08p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům
VO-9-1-09p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie
VO-9-1-08p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti
VO-9-3-02p stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi
VO-9-3-03p ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
VO-9-3-04p uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům
VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany

5. 3. 3 Projekt společnost

Projekt společnost	
3. trojročí	
Výstup předmětu	Témata projektů
<i>Dějepis</i>	
D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	<p>Badatelské projekty, které ukazují <u>místní dějiny v kontextu velkých dějin</u> (osobnosti a události):</p> <ul style="list-style-type: none"> - archeologické vykopávky v Benátkách (pravěk, starověk) - Jan z Dražic a období husitství (středověk) - Tycho de Brahe (renesance) - Jan z Werthu (počátky novověku) - Bedřich Smetana (XIX. století) - projevy antisemitismu v Benátkách nad Jizerou - příběhy soch v zámeckém parku (vojáci světové války, Masaryk, Smetana) a další benátské pomníky - pobyt sovětských vojsk v milovickém vojenském prostoru - jak probíhala Sametová revoluce v Benátkách? (pamětníci, orální historie) - rodák Zdeněk Kalista, práce historika a smysl dějepisu - proměny města (práce s archivními a aktuálními fotografiemi)
D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	
D-9-2-03 uvede příklady archeologických kultur na našem území	
D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	
D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	
D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem	
D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	
D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	
D-9-4-02 porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti	
D-9-4-03 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	
D-9-4-04 vymeze úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	
D-9-4-05 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	
D-9-5-01 vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky	
D-9-5-02 vymeze význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	
D-9-5-03 popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	
D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	

D-9-5-05	objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky
D-9-5-06	na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus
D-9-5-07	rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek
D-9-6-01	vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
D-9-6-02	objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé
D-9-6-03	porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
D-9-6-04	charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích
D-9-6-05	na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy
D-9-6-06	vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií
D-9-7-01	na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
D-9-7-02	rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
D-9-7-03	charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu
D-9-7-04	na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv
D-9-7-05	zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí
D-9-8-01	vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků
D-9-8-02	vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
D-9-8-03	posoudí postavení rozvojových zemí

D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa	
<i>Výchova k občanství</i>	
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	<u>Moje chování, moje osobnost</u> - základy psychologie (vnímání, paměť, pozornost, vůle) <u>Jaký jsem já</u> - typologie osobnosti, smysl a nedostatky psychologických testů
VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	<u>Jaký jsi ty</u> - bezpečné poskytování zpětné vazby, aktivní naslouchání <u>Růstové nastavení mysli</u>
VO-9-2-03 rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	
VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	
VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	Projekty reagující na <u>aktuální politické dění</u> , např.:
VO-9-4-02 rozlišuje a porovná úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	- Ústava ČR - smysl demokratických voleb - role prezidenta v našem politickém systému - fungování politických stran
VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	- příprava, návštěva a vyhodnocení jednání zastupitelstva města
VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	- jak předcházet problému korupce <u>Práva spotřebitele</u>
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu	<u>Až půjdu do práce</u> - základy práva na příkladu pracovního práva <u>Trestní oznámení</u> - úvod do trestního práva
VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	
VO-9-4-07 provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci	
VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	
VO-9-4-09 rozlišuje a porovná úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	
VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	

VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	<u>Evropská unie</u> - instituce a jejich fungování, simulační hra, diskuse o důležitosti i problémech spojených s našim členstvím v Evropské unii
VO-9-5-02 uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	<u>Společnost národů</u> – simulace jednání OSN, příprava na jednání z hlediska vlastní vybrané země
VO-9-5-03 uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	<u>Já jako superhrdina současného světa</u> - Problémy současného světa; příčiny a následky globálních problémů, projevy globálních problémů v lokálním okolí, tvorba postoje a osobního akčního plánu (já jako superhrdina současného světa)
VO-9-5-04 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	
VO-9-5-05 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu	
VO-9-5-06 uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	
<i>Informatika</i>	
I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	<u>data, informace</u> - získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; časté chyby při interpretaci dat
I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	<u>kódování a přenos dat</u> : různé možnosti kódování dat
I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	<u>modelování</u> : schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, tvorba a vyhodnocování grafů zachycujících data z projektů
I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	<u>algoritmizace</u> : dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu
I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	<u>tvorba programů</u> - pokračování programování v prostředí Scratch, ukázka jazyka Python; nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné
I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné	<u>kontrola</u> : ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby

problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	(například krokováním); úprava algoritmu a programu
I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	
I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	
I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	<u>informační systémy</u> : orientace v informačním systému ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, <u>návrh a tvorba evidence dat</u> : formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel <u>hromadné zpracování dat z projektu</u> : velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí
I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	
I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	
I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	
I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	<u>hardware a software</u> : pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací <u>fungování nových technologií kolem žáka</u> - řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením; nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení
I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	<u>moje digitální stopa</u> - co za sebou v cyberprostoru zanechávám; <u>bezpečnost</u> : útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat); <u>digitální identita</u> : sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost
I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	
I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	
I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	

	(nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí
--	---

Minimální doporučená úroveň pro úpravy OV v rámci podpůrných opatření za 3. trojročí

- D-9-2-01p rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí
D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty
D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
D-9-3-03p, D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací
D-9-4-03p uvede první státní útvary na našem území
D-9-4-03p uvede základní informace z období počátků českého státu
D-9-4-04p popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti
D-9-4-04p charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí
D-9-4-05p rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské
D-9-4-05p uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu
D-9-5-03p popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
D-9-5-04p, D-9-5-05p uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období
D-9-5-04p, D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku
D-9-6-03p uvede základní historické události v naší zemi v 19. století
D-9-6-03p vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století D-9-6-04p rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap
D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války
D-9-7-01p, D-9-7-05p uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky
D-9-8-01p, D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
D-9-8-04p chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti
- VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním
VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány
VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti
VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů
VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu
VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu
VO-9-4-10p rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
VO-9-4-10p v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací
VO-9-5-01p uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování
VO-9-5-01p, VO-9-5-02p uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy
VO-9-5-06p uvede příklady mezinárodního terorismu
- I-9-1-01p získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti
I-9-1-02p zakóduje a dekáduje jednoduchý text a obrázek
I-9-1-03p popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění

I-9-1-04p stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení

I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti

I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení

I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal

I-9-3-01p popíše účel informačních systémů, které používá

I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce

I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat

I-9-4-01p rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému

I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu

I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí

I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu

I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

5. 3. 4 Projekt věda

Projekt věda	
2. stupeň	
Výstup předmětu	Témata projektů
<i>Fyzika</i>	
F-9-1-01 změní vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	<u>měřené veličiny</u> – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas
F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	<u>skupenství látek</u> – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difuze
F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	
F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	
F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	<u>pohyby těles</u> – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý
F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	<u>gravitační pole a gravitační síla</u> – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa
F-9-2-03 změní velikost působící síly	<u>tlaková síla a tlak</u> – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí
F-9-2-04 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	<u>třecí síla</u> – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi
F-9-2-05 využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích	<u>výslednice dvou sil stejných a opačných směrů</u> <u>Newtonovy zákony</u> – první, druhý (kvalitativně), třetí
F-9-2-06 aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	<u>rovnováha na páce a pevné kladce</u>
F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	<u>Pascalův zákon</u> – hydraulická zařízení
F-9-3-02 předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	<u>hydrostatický a atmosférický tlak</u> – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře <u>Archimédův zákon</u> – vztahová síla; potápění, vznášení se a plavání těles v klidných tekutinách
F-9-4-01 určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa	<u>formy energie</u> – pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením
F-9-4-02 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	<u>přeměny skupenství</u> – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny
F-9-4-03 využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	<u>obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie</u>
F-9-4-04 určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	
F-9-4-05 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	

F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	<u>vlastnosti zvuku</u> – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu
F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	
F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	<u>elektrický obvod</u> – zdroj napětí, spotřebič, spínač <u>elektrické a magnetické pole</u> – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními
F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	
F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	
F-9-6-04 využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	<u>vlastnosti světla</u> – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem
F-9-6-05 využívá prakticky poznatky a působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	
F-9-6-06 zapojí správně polovodičovou diodu	
F-9-6-07 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	
F-9-6-08 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	
F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	<u>sluneční soustava</u> – její hlavní složky; měsíční fáze
F-9-7-02 odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	
<i>Chemie</i>	
CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek	<u>vlastnosti látek</u> – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek, projekt voda pro Benátky,
CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	<u>zásady bezpečné práce</u> – pexeso <u>nebezpečné látky a přípravky</u> – H-věty, P-věty, máme je doma? piktogramy a jejich význam, chemikův chaos
CH-9-1-03 objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	<u>mimořádné události</u> – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek, projekt Spatlax
CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky	<u>směsi</u> – různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; vliv teploty, míchání plošného obsahu pevné složky, její rozpouštění v roztoku; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace,
CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	
CH-9-2-03 vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	
CH-9-2-04 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	

CH-9-2-05 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	krystalizace, sublimace) projekt lízátka - krystalizace, projekt filtrace v PET lahvi
CH-9-2-06 uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	<u>voda</u> – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody, projekt voda pro Benátky <u>vzduch</u> – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva
CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	<u>částicové složení látek</u> – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal, elektrony
CH-9-3-02 rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	<u>prvky</u> – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, projekt prvky v zemské kůře
CH-9-3-03 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	x prvky v našem těle <u>chemické sloučeniny</u>
CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	<u>chemické reakce</u> – zákon zachování hmotnosti, látkové množství, molární hmotnost
CH-9-4-02 přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní <u>faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí</u>
CH-9-4-03 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	– teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	<u>kyselá dešť</u> - konkrétně vliv oxidů síry a dusíku na životní prostředí, pokus se sochou, posouzení dopadů těchto látek na životní prostředí, zemědělství a život člověka; měření pH dešťové vody
CH-9-5-02 vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	
CH-9-5-03 orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	
CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	<u>paliva</u> – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva (organ. sloučeniny)
CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	<u>přírodní látky</u> – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle
CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	pokus cukr
CH-9-6-04 orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovinách, tucích, sacharidech	
CH-9-6-05 určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu	
CH-9-6-06 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	

CH-9-7-01	zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	<u>chemický průmysl v ČR</u> – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze (Litvínov)
CH-9-7-02	aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	<u>průmyslová hnojiva</u>
CH-9-7-03	orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	<u>tepelně zpracovávané materiály</u> – cement, vápno, sádra, keramika <u>plasty a syntetická vlákna</u> – vlastnosti, použití, likvidace, projekt plasty kolem nás
<i>Přírodopis</i>		
P-9-1-01	rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	<u>vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam</u> – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života
P-9-1-02	popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	<u>základní struktura života</u> – buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy
P-9-1-03	rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů	jednobuněčné a mnohobuněčné <u>dědičnost a proměnlivost organismů</u> – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení
P-9-1-04	třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	<u>viry a bakterie</u> – výskyt, význam a praktické využití, přínos x nebezpečí
P-9-1-05	vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	
P-9-1-06	uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	
P-9-1-07	uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	
P-9-2-01	rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	<u>houby bez plodnic</u> – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy
P-9-2-02	vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	<u>houby s plodnicemi</u> – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami
P-9-2-03	objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	projekt mechárium
P-9-3-01	odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	<u>anatomie a morfologie rostlin</u> – stavba a význam (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)
P-9-3-02	porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	<u>fyzilogie rostlin</u> – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování <u>systém rostlin</u> – poznávání, vývoj a využití, ochrana
P-9-3-03	vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	
P-9-3-04	rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	
P-9-3-05	odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	

P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	<u>stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla</u> – živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování
P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	<u>vývoj, vývin a systém živočichů</u> – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů v biomech světa
P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	<u>rozšíření, význam a ochrana živočichů</u> – druhy, péče o živočichy
P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	<u>živočišná společenstva</u> <u>projevy chování živočichů</u>
P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	<u>fylogeneze a ontogeneze člověka</u> – rozmnožování člověka
P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	<u>anatomie a fyziologie</u> – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), CNS, hygiena duševní činnosti
P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	<u>nemoci, úrazy a prevence</u> – příčiny, příznaky, zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie
P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	<u>životní styl</u> – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka
P-9-5-05 aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	
P-9-6-01 objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	<u>Země</u> – vznik a stavba Země
P-9-6-02 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	<u>nerosty a horniny</u> – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití, určování, principy krystalografie, prvky, mřížky
P-9-6-03 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	<u>vnější a vnitřní geologické procesy</u> – příčiny a důsledky
P-9-6-04 porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	<u>půdy</u> – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, společnost, nebezpečí a příklady devastace (detergenty, pesticidy a insekticidy, jejich vlastnosti, praktické využití, nebezpečí a vliv na zdraví člověka a životní prostředí) možnosti a příklady rekultivace
P-9-6-05 rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	<u>vývoj zemské kůry a organismů na Zemi</u> – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí
P-9-6-06 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	<u>geologický vývoj a stavba území ČR</u> – Český masiv, Karpaty <u>podnebí a počasí ve vztahu k životu</u> – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka, projekt mečáríum <u>mimořádné události způsobené přírodními vlivy</u> – příčiny vzniku mimořádných událostí,

	světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi
P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	<u>organismy a prostředí</u> – vzájemné vztahy mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému, pozorování přírody <u>ochrana přírody a životního prostředí</u> – globální problémy a jejich řešení, chráněná území
P-9-7-02 rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy; na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	
P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	
P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	<u>praktické metody poznávání přírody</u> – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů <u>významní biologové a jejich objevy</u>
P-9-8-02 dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	
Zeměpis	
Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	<u>Práce s atlasem a mapou</u> <u>Krajina blízká a vzdálená</u> - práce s vlastními fotografiemi z cest v porovnání s mapami krajiny; aplikace GeoGuessr
Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	
Z-9-1-03 přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině	
Z-9-1-04 vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	
Z-9-2-01 zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	<u>Země jako planeta</u> <u>Sluneční soustava</u> - školní planetárium, modely planet <u>Zemský povrch</u> - vnitřní a vnější procesy, základy geologie, základní tvary zemského povrchu, souvislosti
Z-9-2-02 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	
Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a	

podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	
Z-9-2-04 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	
Z-9-3-01 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	<u>Vybrané státy světa</u> - společenská a přírodní charakteristika, aktuální dění a změny, zasazení do širšího kontextu makroregionu
Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	
Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	
Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	
Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa	<u>Globální vesnice</u> - kdo jsou obyvatelé světa? kde bydlí? co dělají? co mají k dispozici a co jim chybí? Internetový projekt propojení s dětmi z celého světa <u>Mapa světa</u> - tvorba promyšlené informační mapy světa nebo makroregionu <u>Světový obchod</u> - simulační hra na světový obchod (zdroje, technologie, obchod, distribuce), diskuse o přednostech a problémech aktuálního stavu, fenomén Fair Trade
Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	
Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	
Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	
Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	
Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	
Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny	<u>biomy</u> - teplota, vlhkost <u>rozvrstvení přírodních zdrojů</u> , obnovitelné x neobnovitelné zdroje
Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	
Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	

Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	Benátecko, Mladoboleslavsko - charakteristika našeho regionu, přírodní a kulturní bohatství, regionální památky, krásy, problémy a výzvy <u>Náš stát</u> - orientace v krajích, oblastech a sídlech, přírodním a kulturním bohatství našeho státu
Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	
Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	
Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	
Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	<u>práce s mapou a buzolou v terénu</u> <u>mimořádné události</u> - bezpečnost moje a druhých, co dělat, co nedělat <u>puťák</u>
Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	
Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	
<i>Výchova ke zdraví</i>	
VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	<u>vztahy ve dvojici</u> – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství <u>vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity</u> – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek <u>dětství, puberta, dospívání</u> – tělesné, duševní a společenské změny <u>sexuální dospívání a reprodukční zdraví</u> – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity <u>výživa a zdraví</u> – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy <u>vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví</u> – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota <u>tělesná a duševní hygiena, denní režim</u> – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim <u>ochrana před přenosnými chorobami</u> – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, náказы respirační, přenosné
VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	
VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	
VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	
VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	
VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	
VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	
VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v	

<p>souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</p>	<p>potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty <u>ochrana před chronickými nepřenositelnými</u></p>
<p>VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastním dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</p>	<p><u>chorobami a před úrazy</u> – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci</p>
<p>VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</p>	<p><u>stres a jeho vztah ke zdraví</u> – kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti</p>
<p>VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</p>	<p><u>autodestruktivní závislosti</u> – psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnutí, trestná činnost, dopink ve sportu</p>
<p>VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování</p>	<p><u>skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita</u> – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci</p>
<p>VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</p>	<p><u>bezpečné chování a komunikace</u> – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení</p>
<p>VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresii</p>	<p><u>dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví</u> – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)</p>
<p>VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</p>	<p><u>manipulativní reklama a informace</u> – reklamní vlivy, působení sekt <u>ochrana člověka za mimořádných událostí</u> – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí</p>
<p>VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí</p>	<p><u>celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci</u> – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie</p>

	<p><u>podpora zdraví a její formy</u> – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví</p> <p><u>sebepoznání a sebepojetí</u> – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity</p> <p><u>seberegulace a sebeorganizace činností a chování</u> – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování</p> <p><u>psychohygienu</u> v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech</p> <p><u>mezilidské vztahy, komunikace a kooperace</u> – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování</p>
--	--

<i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy OV v rámci podpůrných opatření za 2. stupeň</i>	
	<p>F-9-1-01p změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas</p> <p>F-9-2-01p rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu</p> <p>F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů</p> <p>F-9-2-04p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla</p> <p>F-9-2-05p předvídá změnu pohybu těles při působení síly</p> <p>F-9-2-06p aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů</p> <p>F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů</p> <p>F-9-4-02p uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)</p> <p>F-9-4-03p rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití</p> <p>F-9-4-04p rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem</p> <p>F-9-4-05p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</p> <p>F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz</p> <p>F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka</p> <p>F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod</p> <p>F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu</p> <p>F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla</p>

F-9-6-07p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití

F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země

F-9-7-02 odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností; zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci – osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života

P-9-1-03p zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů

P-9-1-04p rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy

P-9-1-07p uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka - má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích - pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka

P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků

P-9-2-03p pozná lišejníky

P-9-3-02p porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin

P-9-3-03p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití

P-9-3-03p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování

P-9-3-04p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce

P-9-3-05p popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů

P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce

P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
- využívá zkušenosti s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb

P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce

P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka

P-9-5-03p popíše vznik a vývin jedince

P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

P-9-5-05p zná zásady poskytování první pomoci při poranění

P-9-6-01p popíše jednotlivé vrstvy Země

P-9-6-02p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny

P-9-6-03p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů

P-9-6-04p rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik

P-9-6-06p na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi

P-9-7-02p rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému

P-9-7-03p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech

P-9-7-04p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky

P-9-7-04p pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

P-9-8-02p dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody

Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii

Z-9-1-04p získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí

Z-9-2-02p objasní důsledky pohybů Země

Z-9-2-04p uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost

Z-9-2-04p uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu

Z-9-3-02p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány

Z-9-3-03p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů
Z-9-3-03p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států
Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín
Z-9-5-02p uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek
Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí
Z-9-6-01p vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy
Z-9-6-02p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
Z-9-6-03p určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy
Z-9-6-03p rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost
Z-9-6-03p uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva
Z-9-6-04p vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti
Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek
CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami
CH-9-1-03p reaguje na případy úniku nebezpečných látek
- rozpozná přeměny skupenství látek
CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky
CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě
CH-9-2-05p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití
CH-9-2-06p uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí
CH-9-3-02p uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky
CH-9-3-03p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti
CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí
CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí
CH-9-5-03p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem
- poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem
CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie
CH-9-6-02p vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy
CH-9-6-06p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy
CH-9-7-01p uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin
CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem
VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy

VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí

VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla

VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

5. 4 Kreativita

5. 4. 1 Charakteristika předmětu

Kreativita je integrovaný předmět, který v sobě obsahuje celou vzdělávací oblast Umění a kultura, tedy oba obory: hudební a výtvarnou výchovu.

V kreativitě si klademe za cíl umožnit žákům jiné než pouze racionální poznávání světa. Kreativita je z hlediska filosofie naší školy důležitou součástí života všestranně rozvinutého člověka, který kráčí na šťastné cestě za poznáním. Nadstandardní časová dotace proto využívá disponibilních hodin (3 hodiny na prvním a 4 hodiny na druhém stupni).

Žáci se seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se vzhledem ke svým zkušenostem rozpoznávat a interpretovat výpovědi sdělované uměleckým dílem.

Hudební výchova zahrnuje vokální, instrumentální, hudebně pohybové, hudebně tvořivé a percepční složky, které se vzájemně propojují a doplňují. Žáci rozšiřují své pěvecké návyky a dovednosti, promýšlejí a zlepšují svou hru na jednoduché hudební nástroje, reagují na hudbu pohybem a poznávají hudbu v různých žánrech a stylech. Hudební výchova rozvíjí celkovou dětskou hudebnost a dětské schopnosti, které se projevují sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými dovednostmi. Základním cílem je pro nás radost z hudby pocíťovaná při pasivním poslechu a při aktivní hudební tvorbě (zpěvem, doprovodem, hrou na hudební nástroj).

Výtvarná výchova rozvíjí specifické složky osobnosti orientované na vizuální vnímání, obraznost, vyjadřování a komunikaci. Univerzálnost „řeči obrazů“ je spojena s rozvojem obecné i specifické – výtvarně estetické, smyslové i citové senzibility, výtvarného myšlení a osobitého vyjadřování. V průběhu výuky se žáci seznámí se základními výtvarnými technikami (včetně používání moderních technologií: fotografie, film, digitální tvorba) a s vybranými výtvarnými směry, jejich autory a díly. Základním cílem je pro nás radost ze svobodné tvorby, zvládnutí techniky tak, aby mohl žák své záměry kreativně vyjádřit a orientovat se v základních kulturních inspiračních zdrojích.

V rozvrhu je předmět plánován jako společný komunitní kruh (na začátku týdne, během kterého dominuje především zpěv, zpěv s doprovodem, poslech a tanec) a jako kreativní projekty (žáci napříč celou školou si vybírají z nabídky cca měsíčních projektů zaměřených na výtvarné či hudební oblasti).

Časová dotace jednotlivých oborů v rámci předmětu kreativita:

	1. tř.	2. tř.	3. tř.	4. tř.	5. tř.	6. tř.	7. tř.	8. tř.	9. tř.
Hudební výchova	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Výtvarná výchova									

Kreativita	
1. trojročí	
Výstup předmětu	Témata projektů
<i>Hudební výchova</i>	
HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	<u>tvorba školního zpěvníku</u> <u>pěvecký sbor</u> (intonace, dvouhlas a vícehlas, kánon) <u>školní kapela</u> <u>školní hudební představení</u> (např. písně o jaru, vánoční představení, dětské operky) <u>malujeme hudbu</u> <u>základy lidových, standardních a latinsko-amerických tanců</u>
HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	
<i>Výtvarná výchova</i>	
VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	<u>Zážitky</u> z každodenního života (cesta do školy, výlet, škola v přírodě, pobyt venku,..) s využitím všech prostředků vizuálního vyjádření <u>Malba a kresba</u> - štětcem, prsty, houbou, tužkou, pastelem, rozličnými nástroji a materiály zanechávajícími různou stopu (moje nejmilejší místo, den a roční doby kolem nás, proměny počasí a nálad) <u>Modelování</u> <u>Vyprávíme obrazem</u> - všední i nevšední situace, příhody, události, veselé/smutné tvary, barvy a linie, tváře, postavy <u>Vyjádření příběhu</u> - oblíbené knížky, pohádkové postavy, dramatizace a vlastní vyjádření příběhu <u>Instalace výtvarných prací</u> - společné sbírky předmětů, přírodnin a materiálů, skupinová tvorba
VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	
VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	

<i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy OV v rámci podpůrných opatření za 1. období</i>
HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty HV-3-1-02p správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmitizaci říkadel i při zpěvu HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku - pozorně vnímá jednoduché skladby VV-3-1-01 až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu VV-3-1-01p rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Kreativita	
2. trojročí	
Výstup předmětu	Témata projektů
<i>Hudební výchova</i>	
HV-5-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	<u>tvorba školního zpěvníku</u> <u>pěvecký sbor</u> (intonace, dvouhlas a vícehlas, kánon) <u>školní kapela</u>
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	<u>školní hudební představení</u> (např. písně o jaru, vánoční představení, dětské operky) <u>malujeme hudbu</u>
HV-5-1-03 využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	<u>základy lidových, standardních a latinskoamerických tanců</u>
HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	
HV-5-1-05 vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	
HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	
HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	
<i>Výtvarná výchova</i>	
VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	<u>Barvy</u> - barevné spektrum, primární a sekundární barvy - aplikace v tvorbě <u>Jednobodová perspektiva</u> <u>Základy figurální kresby</u> <u>Lidské tělo v pohybu</u>
VV-5-1-02 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	<u>Fotíme s rozmyslem</u> <u>Animovaný film</u> <u>Komiks</u> <u>Ilustrace příběhu</u>
VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	<u>Modely architektury</u> (tvorba modelů jednotlivých architektonických stylů ze stavebnic nebo dalších materiálů)
VV-5-1-04 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	

VV-5-1-05 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	
VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	
VV-5-1-07 nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	

<i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy OV v rámci podpůrných opatření za 2. období</i>	
<p>HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem</p> <p>HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou</p> <p>HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje</p> <p>HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy; pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb; správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – frázování</p> <p>VV-5-1-01p až VV-5-1-07p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr</p> <p>VV-5-1-01p, VV-5-1-02p rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)</p> <p>VV-5-1-03p, VV-5-1-04p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie</p> <p>VV-5-1-06p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla</p>	

Kreativita	
3. trojročí	
Výstup předmětu	Témata projektů
<i>Hudební výchova</i>	
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	<u>Zpěv</u> - správné dýchání, hluboký výdech, práce s bránicí,
HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	Rytmický, harmonický a melodický <u>doprovod</u> - rytmizace na boomwhackery a další jednoduché nástroje, individuální výběr oblíbených skladeb, představení, improvizace
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	<u>Rytmika</u> - takt, rytmus, kadence, nácvik pohybem těla na hudbu
HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	<u>Tanec</u> - pohyb v rytmu (Just Dance), základy tanců
	<u>Poslech</u> - sluchová analýza, poslech nejrůznějších zvuků, melodií, rytmů
	<u>Moje oblíbená hudba</u> - sluchová analýza, interpretace
	<u>Naši slavní skladatelé</u> (Smetana, Dvořák, Janáček)
	<u>Benátečtí skladatelé</u> (rod Bendů)

HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	
HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	
HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	
HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	
Výtvarná výchova	
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	<p><u>Co je umění a estetično</u> <u>Stručné dějiny umění</u> - stěžejní výtvarné epochy, směry, umělci a díla, návštěvy expozic Národní galerie <u>Výstava</u> - výtvarné techniky, umělecké výrazové prostředky, komunikační účinky tvorby, vlastní tvorba, týmová organizace výstavy <u>Autoportrét</u> <u>Fotíme s rozmyslem</u> <u>Fotíme jako slavní fotografové</u> <u>Jak vzniká fotografie</u> <u>Animovaný film</u> <u>Komiks</u> <u>Ilustrace příběhu</u> <u>Modely architektury</u> (tvorba modelů jednotlivých architektonických stylů ze stavebnic nebo dalších materiálů)</p>
VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	
VV-9-1-03 užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	
VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	
VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	
VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	
VV-9-1-07 porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	
VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně	

vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézají vhodnou formu pro jejich prezentaci	
--	--

<i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy OV v rámci podpůrných opatření za 2. stupeň</i>
<p>HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata</p> <p>HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně</p> <p>HV-9-1-04p rozeznává různé hudební žánry; pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu; rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru; uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl</p> <p>VV-9-1-01 až VV-9-1-08p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</p> <p>VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci</p> <p>VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních</p> <p>VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity</p>

5. 5 Tělocvik

5. 5. 1 Charakteristika předmětu

Prostřednictvím pozitivní atmosféry a kladných prožitků v hodinách tělocviku se snažíme dětem zprostředkovat kladný vztah k pohybu, který je základem pro dlouhodobý, celoživotně pozitivní vztah k pohybu. Klademe důraz na aktivity ve venkovním prostředí. Využíváme pestré nabídky aktivit, které vychází z aktuálních možností místa, kde se škola nachází, ze společné tvořivosti průvodců a dětí a v neposlední řadě využíváme nabídky aktivit od rodičů a přátel školy.

Vedeme žáky k poznání vlastních pohybových možností. Klademe důraz na samostatné cvičení bez vnější kontroly. Vedeme žáky k radosti z překonávání vlastních limitů. Věnujeme pozornost tomu, aby každý z žáků zažil v tělesné výchově radost z vlastního pohybu i pozitivní prožitek z týmové spolupráce. Učíme žáky spojovat pravidelnou každodenní činnost s přirozeným pohybem.

Motivujeme žáky k vytváření pozitivní atmosféry v týmu, k dodržování pravidel v duchu fair play. Dáváme prostor emocím. Učíme žáky naslouchat druhým, vhodně reagovat a diskutovat o sportovních aktivitách či dodržování daných pravidel. Učíme žáky pojmenovat vlastní prožitek ze sportu. Učíme žáky respektovat rozdíly mezi spolužáky. Učíme žáky oceňovat zkušenosti a schopnosti druhých lidí, motivujeme je k ohleduplnosti, úctě a sebeúctě.

Pomáháme žákům vytvořit si a upevnit pravidla chování na sportovních akcích. Učíme žáky chovat se při sportovních aktivitách bezpečně, ohleduplně a zodpovědně. Vedeme žáky k tomu, aby odmítali násilí a vulgárnost. Vedeme žáky ke správnému a bezpečnému používání sportovního náčiní a nářadí, k bezpečnému přesunu na sportoviště i pobytu na různých sportovištích. Učíme žáky tak, aby v případě potřeby dokázali poskytnout pomoc nebo o ni požádat.

Vytváříme příležitosti pro organizování sportovních činností samotnými žáky. Společně stanovujeme pravidla chování při sportovních aktivitách. Posilujeme zájem o sportovní dění. Nabízíme žákům možnosti k zapojování se do sportovního dění v obci.

Vyučovací předmět tělocvik obsahuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Tělesná výchova. Vyučuje se ve všech trojročích jako samostatný předmět. Výuka tedy většinou probíhá ve věkově i pohlavně smíšených skupinách. Nadstandardní hodinová dotace ve třetím trojročí je čerpána z disponibilních hodin.

Tělocvik je zároveň realizován na jednodenních i vícedenních výjezdech školy a jednotlivých trojročí v podobě pěší turistiky, vodní turistiky, cykloturistiky, jízdy na koloběžkách a in-linech, sportovního lezení, lyžování, snowboardingu. V rámci tělocviku je organizována také výuka plavání a bruslení na dostupných sportovištích během školního roku. V týmu máme pro tyto činnosti vyškolené instruktory.

	1. tř.	2. tř.	3. tř.	4. tř.	5. tř.	6. tř.	7. tř.	8. tř.	9. tř.
Tělocvik	2	2	2	2	2	3	3	3	3

Tělocvik	
1. trojročí	
Výstup předmětu	Učivo
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	<u>Hygiena a bezpečnost</u> - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity; bezpečnost při přesunech a na sportovištích; organizace a bezpečnost cvičebního prostoru; bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek; první pomoc v podmínkách TV
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	<u>Organizace výuky</u> - příprava před pohybovou činností; uklidnění po zátěži; napínací a protahovací cvičení
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	<u>Komunikace</u> - vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových

TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	činnostech (dohoda s průvodcem; dohoda v týmu); základní názvosloví osvojovaných činností; smluvené povely a signály; základy grafického zápisu pohybu
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	<u>Cvičení pro rozvoj zdravotně orientované zdatnosti</u> - aerobní cvičení; posilovací cvičení; protahovací cvičení; cvičení s náčiním; kompenzační cvičení; relaxační cvičení správné držení těla, chůze, sezení, ležení, dech <u>Pohybové hry</u> - hry s různým zaměřením; rozvoj rychlosti, síly a vytrvalosti; smyslového vnímání; hry za využití netradičního náčiní; úpolové hry <u>Gymnastika</u> - průpravná cvičení; akrobacie; cvičení s náčiním a na nářadí <u>Cirkusové disciplíny</u> - pyramidy, žonglování, akrobacie <u>Rozvoj atletických dovedností</u> - běh na 100m; vytrvalostní běh; hod kriketovým míčkem; skok do dálky <u>Rozvoj dovedností při sportovních hrách</u> - basketbal; vybíjená; volejbal; kopaná; netradiční sporty (petanque; frisbee; baseball; badminton; ringo); herní činnosti jednotlivce; spolupráce ve hře; průpravné hry; znalost základních pravidel; fair play <u>Rytmické a kondiční formy cvičení</u> <u>Turistika a pobyt v přírodě</u> - příprava turistické akce; chůze v terénu; jízda na kole v terénu i po silnici; pravidla silničního provozu; táboření; ochrana přírody <u>Organizace sportovních aktivit</u> <u>Pravidelně se opakující výcvik sportovních dovedností</u> - bruslení; lyžování; plavání; adaptace na prostředí; základní techniky pohybu; zábavné hry na rozvoj pohybových dovedností

<i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy OV v rámci podpůrných opatření za 1. období</i>	
TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	
TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	
TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti; projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám; zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	

Tělocvik	
2. trojročí	
Výstup předmětu	Učivo
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	<u>Hygiena a bezpečnost</u> - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity; bezpečnost při přesunech a na sportovištích; organizace a bezpečnost cvičebního prostoru; bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek; první pomoc v podmínkách TV
TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	<u>Organizace výuky</u> - příprava před pohybovou činností; uklidnění po zátěži; napínací a protahovací cvičení
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	<u>Komunikace</u> - vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech (dohoda s průvodcem; dohoda v týmu); základní názvosloví osvojovaných činností; smluvené povely a signály; základy grafického zápisu pohybu
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	<u>Cvičení pro rozvoj zdravotně orientované zdatnosti</u> - aerobní cvičení; posilovací cvičení; protahovací cvičení; cvičení s náčiním; kompenzační cvičení; relaxační cvičení
TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	správné držení těla, chůze, sezení, ležení, dech
TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	<u>Pohybové hry</u> - hry s různým zaměřením; rozvoj rychlosti, síly a vytrvalosti; smyslového vnímání; hry za využití netradičního náčiní; úpolové hry
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	<u>Gymnastika</u> - průpravná cvičení; akrobacie; cvičení s náčiním a na náradí
TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	<u>Cirkusové disciplíny</u> - pyramidy, žonglování, akrobacie
TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	<u>Rozvoj atletických dovedností</u> - běh na 100m; vytrvalostní běh; hod kriketovým míčkem; skok do dálky
TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	<u>Rozvoj dovedností při sportovních hrách</u> - basketbal; vybíjená; volejbal; kopaná; netradiční sporty (petanque; frisbee; baseball; badminton; ringo); herní činnosti jednotlivce; spolupráce ve hře; průpravné hry; znalost základních pravidel; fair play
TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	<u>Rytmické a kondiční formy cvičení</u>
TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchary a bezpečnosti	<u>Turistika a pobyt v přírodě</u> - příprava turistické akce; chůze v terénu; jízda na kole v terénu i po silnici; pravidla silničního provozu; táboření; ochrana přírody
	<u>Organizace sportovních aktivit</u> <u>Pravidelně se opakující výcvik sportovních dovedností</u> - bruslení; lyžování; plavání; adaptace na prostředí; základní techniky pohybu; zábavné hry na rozvoj pohybových dovedností

<i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy OV v rámci podpůrných opatření za 2. období</i>
TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu
TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play - zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

Tělocvik	
3. trojročí	
Výstup předmětu	Učivo
<i>Činnosti ovlivňující zdraví</i>	<u>Hygiena a bezpečnost</u> - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity; bezpečnost při přesunech a na sportovištích; organizace a bezpečnost cvičebního prostoru; bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek; první pomoc v podmínkách TV
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	<u>Organizace výuky</u> - příprava před pohybovou činností; uklidnění po zátěži; napínací a protahovací cvičení
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	<u>Komunikace</u> - vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech (dohoda s průvodcem; dohoda v týmu); základní názvosloví osvojovaných činností; smluvené povely a signály; základy grafického zápisu pohybu
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	<u>Cvičení pro rozvoj zdravotně orientované zdatnosti</u> - aerobní cvičení; posilovací cvičení; protahovací cvičení; cvičení s náčiním; kompenzační cvičení; relaxační cvičení
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	správné držení těla, chůze, sezení, ležení, dech
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	<u>Pohybové hry</u> - hry s různým zaměřením; rozvoj rychlosti, síly a vytrvalosti; smyslového vnímání; hry za využití netradičního náčiní; úpolové hry
<i>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</i>	<u>Gymnastika</u> - průpravná cvičení; akrobacie; cvičení s náčiním a na náradí
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	<u>Cirkusové disciplíny</u> - pyramidy, žonglování, akrobacie
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	<u>Rozvoj atletických dovedností</u> - běh na 100m; vytrvalostní běh; hod kriketovým míčkem; skok do dálky
<i>Činnosti podporující pohybové aktivity</i>	<u>Rozvoj dovedností při sportovních hrách</u> - basketbal; vybíjená; volejbal; kopaná; netradiční sporty (petanque; frisbee; baseball; badminton; ringo); herní činnosti jednotlivce;
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	

TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	spolupráce ve hře; průpravné hry; znalost základních pravidel; fair play <u>Rytmičké a kondiční formy cvičení</u>
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	<u>Turistika a pobyt v přírodě</u> - příprava turistické akce; chůze v terénu; jízda na kole v terénu i po silnici; pravidla silničního provozu; táboření; ochrana přírody
TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	<u>Organizace sportovních aktivit</u>
TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	<u>Pravidelně se opakující výcvik sportovních dovedností</u> - __bruslení; lyžování; plavání; adaptace na prostředí; základní techniky pohybu; zábavné hry na rozvoj pohybových dovedností
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	

<i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy OV v rámci podpůrných opatření za 2. stupeň</i>	
TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí	
TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy	
TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem	
TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity	
TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného	
TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti	
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	
TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků	
TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka	
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	
TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	
TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka	
TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je	
TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ

6.1 Východiska

Hodnocení ze strany průvodců směrem k žákům má vždy potenciál stát se mocenským nástrojem v rukou pedagogů či rodičů. Toto riziko škola eliminuje vytvářením příznivého klimatu podporujícího učení, ve kterém je běžné pravidelně hovořit o dosažených výsledcích, učit se dávat zpětnou vazbu ostatním i přijímat zpětnou vazbu od ostatních.

- Veškeré procesy hodnocení žáků vychází ze snahy pečovat o plánovitý a soustavný rozvoj sociálních, kognitivních a metakognitivních dovedností žáků, současně také o kvalitní vzdělávání žáků v předmětech/vzdělávacích oblastech.
- Základem vzdělávání ve škole má být badatelský přístup, nikoli pouze přenos “hotového” vědění.
- Upřednostňujeme využití hodnocení v procesu učení tak, aby se každému dítěti dostalo maximální podpory, aby zažilo úspěch; uplatňujeme princip formativního hodnocení a podporu namísto kontroly.
- Používané způsoby a metody posuzování výsledků a průběhu práce žáků musí být v souladu se základními hodnotami a pojetím tohoto školního vzdělávacího programu, zejména s respektujícím a partnerským vztahem k žákům a soustavným vytvářením bezpečného prostředí.
- Základem efektivního hodnocení je v první řadě zpětná vazba, kterou lze definovat jako písemnou/ústní informaci o správnosti postupu, průběhu či výsledku. Okamžitá zpětná vazba je jednou ze základních podmínek efektivního učení. Při poskytování zpětné vazby (popisem nebo konstatováním) musí být maximální pozornost věnována přesnosti a výstižnosti formulace, přičemž přednost má pozitivní vyjádření hodnocení.
- Při hodnocení se vždy posuzuje individuální pokrok žáka při respektování jeho osobních předpokladů, bez porovnávání s ostatními žáky.
- Hodnocení žáka vždy předchází jasné a srozumitelné seznámení žáka s cíli vzdělávání hodnoceného výkonu/postupu/průběhu učení a tomu odpovídajícími kritérii hodnocení.
- Součástí hodnocení je i sebehodnocení žáka, jeho schopnost posoudit výsledek své práce i vynaložené úsilí k dosažení daného výsledku a také osobní možnosti a rezervy. Sebehodnocení žáka je nedílnou součástí procesu hodnocení, současně se jedná o jednu z významných kompetencí, kterou chceme žáky naučit.
- Součástí hodnocení je rovněž vzájemné hodnocení mezi žáky. Žáci se proto učí podle svých možností kriticky a objektivně posoudit vlastní výkon i výkon ostatních žáků.
- Vysoce sledovaným faktorem procesu učení je práce s chybou. Žák má právo udělat chybu s vědomím toho, že chybovat je normální, protože jde o přirozenou součást procesu každého učení. Chyba a následná práce s ní otevírá příležitosti ke zlepšení.
- Výsledky skupinové práce se zásadně nehodnotí sumativně, ale jednotliví členové skupiny hodnotí sami sebe, svůj přínos pro skupinu a své zapojení do práce skupiny. Současně by mělo probíhat vzájemné hodnocení jednotlivých členů skupiny.
- Uvedená základní východiska pro hodnocení a klasifikaci žáků jsou zcela závazná pro všechny pedagogické pracovníky.

6.2 Zásady hodnocení

Kromě průběžné zpětné vazby dostává žák souhrnné slovní hodnocení na vysvědčení v pololetí a na konci roku. Naším dlouhodobým cílem je, aby bylo toto hodnocení přinejmenším ve vyšších ročních alespoň z části tvořeno sebehodnocením žáka. Podíl sebehodnocení v závěrečném slovním hodnocení na vysvědčení záleží na věku a schopnostech žáka. Pomineme-li formální náležitosti hodnocení na vysvědčení, za které odpovídá škola, může sebehodnocení tvořit až 100 % textu.

V procesu sebehodnocení hraje nedílnou roli průvodce, který žáky k rozvoji schopnosti hodnotit sebe sama průběžně vede koučovacími technikami tak, aby dokázali popsat výsledky a průběh svojí práce a zvolit si další cestu. Žák své sebehodnocení trénuje také v průběhu tripartit (minimálně dvakrát ročně formou setkání se zákonnými zástupci a průvodcem nad svým portfoliem). Průvodce musí průběžně pozorovat práci dítěte a mít přehled o výsledcích jeho vzdělávání natolik, aby dokázal sebehodnocení dítěte okomentovat nebo v případě potřeby korigovat.

Způsoby získávání podkladů pro hodnocení/sebehodnocení

- průběžné pozorování práce dítěte,
- pravidelné rozhovory s dítětem,
- sledování různých výstupů z práce dětí, tzv. žakovské portfolio (pracovní listy, prezentace, průběžné kvízy a testy, výrobky a výtvořky),
- vrstevnická zpětná vazba v hodinách,
- rozhovory s dětmi a zákonnými zástupci,
- individuální záznamy průvodce o průběhu vzdělávání,
- individuální domácí příprava (zpravidla dobrovolná),
- sebehodnocení dítěte.

Způsoby předávání zpětné vazby a shrnujícího hodnocení/sebehodnocení

- bezprostřední reakce průvodce,
- průběžný pohovor s dítětem,
- týdenní plány (první trojročí), průběžná práce s cíli a kritérii v projektech a předmětech (druhé trojročí), mapy studijního pokroku (třetí trojročí),
- pravidelné plánovací a bilanční rozhovory mezi průvodci a dětmi,
- školní systém a další elektronické nástroje,
- tripartitní setkání (dítě, rodič, průvodce), která probíhají zpravidla 2x ročně,
- slovní hodnocení na vysvědčení.

Během práce děti dostávají ústní zpětnou vazbu a

- dozvídají se, jak jsou daleko,
- dozvídají se, co ještě potřebují ke splnění,
- dostávají doporučení, čemu se věnovat,
- ujišťujeme se, že vědí, jak cíl vypadá na konci.

Kritéria hodnocení

Na začátku nového úkolu, období, projektu atd. jsou žáci seznámeni s tím, jak vypadá hotový úkol / hotová práce (případně výsledný stav sami nebo společně s průvodcem určí). Kritéria se stanoví pro všechny úkoly a činnosti, které jsou poté hodnoceny. Kritéria se mohou s ohledem na zájmy, schopnosti, možnosti a potřeby jednotlivých žáků lišit. Základním kritériem je naplňování výstupů školního vzdělávacího programu.

Kritériem pro hodnocení chování je naplňování povinností stanovených Školním řádem. Chování je také hodnoceno slovně.

Dítě prospěje z každého jednotlivého předmětu, pokud plní zadané úkoly a stanovené cíle. Ve třídě vytváří příjemnou atmosféru a pomáhá ostatním, když je o to požádáno. Ve většině situací dodržuje práva a povinnosti a pracuje na rozvoji klíčových kompetencí.

Dítě neprospěje z každého jednotlivého předmětu, pokud neplní zadané úkoly a stanovené cíle. Úkoly odevzdává navzdory podpoře průvodců často po termínu nebo neúplně. Dlouhodobě nepřispívá k příjemné atmosféře ve třídě a často porušuje práva a povinnosti.

Dítě není hodnoceno z jednotlivého předmětu, pokud není dostatek podkladů pro jeho slovní hodnocení.

Celkové hodnocení na vysvědčení

- Stupeň prospěl/a s vyznamenáním se použije, pokud žák úměrně svému věku v rámci daného pololetí převážně splňuje všechna následující kritéria:
 - o spoluvytváří respektující a bezpečné prostředí ve škole,
 - o dodržuje školní pravidla a dohody,
 - o spolupracuje a pomáhá v rámci kolektivu,
 - o je aktivní, hledá další příležitosti k učení a svému rozvoji.
- Stupeň prospěl/a se použije, pokud dítě prospělo ze všech povinných předmětů dle školního vzdělávacího programu.
- Stupeň neprospěl/a se použije, pokud dítě nespělo alespoň v jednom povinném předmětu dle školního vzdělávacího programu.
- Stupeň nehodnocen/a se použije, není-li možné dítě hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

Převod slovního hodnocení na známky

V případě přestupu dítěte na jinou školu a pro účely přijímacího řízení na střední školu ukládá škola zákon povinnost převést slovní hodnocení na známky, a to na žádost školy nebo zákonného zástupce. Průvodce vychází z hodnocení v konkrétním předmětu podle plnění jednotlivých cílů (na startu, na cestě, v cíli). Hodnocení sadou těchto indikátorů se převádí na hodnocení známkou v případě potřeby podle následujícího klíče:

Známka	Zastoupení indikátorů
1	převládá hodnocení „cíl“, méně hodnocení „na cestě“, nevyskytuje se hodnocení „start“
2	převládá hodnocení „na cestě“, méně hodnocení „cíl“, nevyskytuje se hodnocení „start“
3	převládá hodnocení „na cestě“, objevuje se hodnocení „start“
4	převládá hodnocení „na cestě“, častěji se vyskytuje hodnocení „start“
5	převládá hodnocení „start“

Jen v případě, že dítě není ve škole přítomno (např. přestoupí na jinou školu) a postup pro stanovení klasifikační škály není možné udělat s dítětem společně, provede jej průvodce samostatně. Uvedený postup se uplatňuje výhradně při povinnosti převést slovní hodnocení na známky.

7. AUTOEVALUACE ŠKOLY

Cílem autoevaluačních aktivit je zhodnocení stavu v klíčových oblastech fungování školy a následně zefektivnění procesu vzdělávání a řízení školy jako instituce.

Naše škola průběžně sleduje zejména tyto oblasti:

- Naplnění vize, mise a hodnot školy
- Naplnění dlouhodobého strategického plánu
- Klima školy – zda se žáci, průvodci i další pracovníci školy ve škole cítí bezpečně; zda ve škole panují dobré vztahy. Zda klima školy přispívá k rozvoji vnitřní motivace dětí.
- Obsah, průběh a výsledky vzdělávání – zda jsou zvolené strategie a formy vzdělávání v souladu s tímto ŠVP a v souladu s hodnotami a prioritami školy. Zda je ve škole dostatečný prostor pro rozvoj klíčových kompetencí. Zda jsou zvolené formy hodnocení pro děti a rodiče srozumitelné a naplňují své cíle. Zda škola reflektuje soudobý stav poznání a aktuální podobu kognitivních věd. Zda a v jaké míře škola naplňuje další požadavky ŠVP, očekávání rodičů i možnosti dětí.
- Materiálně technické vybavení školy – zda žáci, průvodci a asistenti mají k dispozici vše, co potřebují pro svou práci.
- Další vzdělávání pracovníků a odborný růst – zda mají pracovníci školy (pedagogičtí i nepedagogičtí) dostatečné podmínky pro svůj odborný růst a zda tyto možnosti využívají.

Vzhledem k výše uvedeným oblastem se autoevaluace realizuje pomocí následujících nástrojů:

- Mapování školy - Ředitel školy provádí každý rok anonymní dotazníkové šetření Mapování školy, zaměřené na zjišťování klimatu školy, spokojenost rodičů, žáků i průvodců ve škole. Výsledky jsou zajímavé nejen jako aktuální sonda do klimatu školy, ale poskytují závažná data v dlouhodobém horizontu;
- Rodičovská setkání - Třikrát ročně se setkáváme společně s rodiči a nejprve v plénu a poté v jednotlivých trojčích diskutujeme o současných úspěších, problémech a potřebách dětí, rodičů a školy;
- Tripartity - Nejméně dvakrát ročně se setkáváme v úzkém kruhu žák – rodič – průvodce/třídní učitel a diskutujeme o průběhu vzdělávání konkrétního žáka. Běžnou tripartitu nad svým portfoliem řídí samotný žák s podporou průvodce. Tripartitu může svolat kdokoli z jejích členů během školního roku, pokud cítí potřebu ke sdílení. Tripartita je místem, kde získáváme také zpětnou vazbu na fungování školy od dítěte i rodičů;
- Pravidelný výjezd celého týmu - Na tvorbě koncepce školy se ve velké míře podílí celý pedagogický tým. Je tedy klíčové, že evaluaci věnujeme jako tým dostatek času. Každý rok se na výjezdu celého týmu věnujeme autoevaluaci obsahu a průběhu vzdělávání, hodnotíme klima školy. Připravujeme plán na zlepšení či úpravu některých koncepčních prvků. Věnujeme se budování silného týmu. Společně rozhodujeme, které technicko-materiální vybavení školy dokoupit. Plánujeme společné vzdělávání pro celý tým na další školní rok;
- Týmová supervize a koučink - Externího supervizora využíváme pro týmovou supervizi čtyřikrát do roka. Při supervizi týmu se zaměřujeme zejména na supervizi koncepčních prvků, zda a nakolik zvolené vzdělávací strategie a formy naplňují naše ŠVP. Stejně tak je supervize vhodná pro vyhodnocení a zlepšení atmosféry v týmu. Ředitel školy využívá v průběhu celého roku individuální koučink;
- Individuální rozhovory vedení školy s průvodcem - Dvakrát v průběhu školního roku (podzim, jaro) se vedení školy setkává na individuálním rozhovoru s průvodci. Společně pak vyhodnocují práci průvodce a s ohledem na to pak nastavují jeho další pracovní cíle a další vzdělávání.

OTEVŘENO
ZÁKLADNÍ ŠKOLA

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
Šťastná cesta za poznáním

ZŠ Otevřeno, z. ú.
finální verze, červen 2023